

Suvestinė redakcija nuo 1998-04-17 iki 1998-12-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [55-1046](#), i. k. 0941010ISTA000I-528

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCINIŲ BENDROVIŲ
ĮSTATYMAS**

1994 m. liepos 5 d. Nr. I-528
Vilnius

**I SKIRSNIS
BENDROJI DALIS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja akcinių bendrovių ir uždaryjū akcinių bendrovių steigimą, reorganizavimą ir likvidavimą, valdymą ir veiklą, akcininkų teises ir pareigas. Kai šio įstatymo tekstas taikomas ir akcinei bendrovei, ir uždarajai akcinei bendrovei, vartojamas žodis „bendrovė“.

2 straipsnis. Akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė

1. Bendrovė yra įmonė, kurios įstatinis kapitalas padalytas į dalis, vadinamas akcijomis. Ji gali būti įsteigta bet kokiai Lietuvos Respublikos įstatymų nedraudžiamai ūkinei veiklai. Bendrovė yra juridinis asmuo.

2. Bendrovė yra ribotos turtinės atsakomybės. Pagal savo prievoles ji atsako tik savo turtu. Akcininkai pagal bendrovės prievoles atsako tik ta suma, kurią privalo įmokėti už akcijas.

3. Akcinės bendrovės įstatinis kapitalas negali būti mažesnis kaip 100000 litų. Jos akcijos gali būti platinamos bei jomis prekiaujama viešai.

4. Uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas negali būti mažesnis kaip 10000 litų. Joje negali būti daugiau kaip 50 akcininkų. Uždarnosios akcinės bendrovės akcijos negali būti platinamos bei jomis prekiaujama viešai, jei valstybinio turto (akcijų) pardavimą reglamentuojančiuose įstatymuose nenumatyta kitaip.

5. Bendrovės buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje.

6. Bendrovė gali būti steigiamą ribotam arba neribotam laikui. Jei bendrovės įstatuose nenurodytas laikotarpis, kuriam ji įsteigta, tai laikoma, kad ji įsteigta neribotam laikui. Bendrovės veiklos laiką galima pratęsti atitinkamai keičiant jos įstatus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

3 straipsnis. Steigėjai

1. Bendrovės steigėjai yra fiziniai ir juridiniai asmenys, šio įstatymo nustatyta tvarka sudarę bendrovės steigimo sutartį (aktą). Bendrovės steigėjais gali būti Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių fiziniai bei juridiniai asmenys. Steigėjų skaičius neribojamas. Kiekvienas bendrovės steigėjas turi būti jos akcininkas. Jeigu bent vienas bendrovės steigėjas (investuotojas) yra užsienio asmuo, tai bendrovei taikomi ir užsienio investicijas reglamentuojantys Lietuvos Respublikos įstatymai.

2. Jeigu bendrovę steigia vienas asmuo, vietoj steigimo sutarties rengiamas bendrovės steigimo aktas, kuriam taikomi steigimo sutarties reikalavimai.

3. Steigėjai sudaro bendrovės steigimo sutartį. Steigimo sutartyje turi būti nurodyta:

- 1) steigėjai (vardai, pavardės, juridinių asmenų pavadinimai) ir jų adresai;
- 2) bendrovės pavadinimas;
- 3) bendrovės steigimo būdas;

- 4) steigėjų teisės ir pareigos steigiant bendrovę bei atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą;
- 5) kiekvieno steigėjo įsigyjamų akcijų skaičius;
- 6) akcijų nominali vertė, emisijos kaina, platinimo tvarka ir terminai;
- 7) steigimo kaštų kompensavimas ir atlyginimas už steigimą;
- 8) ginčų tarp steigėjų sprendimo tvarka;
- 9) steigėjai, kurie gali atstovauti bendrovei.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Sutartį pasirašo visi steigėjai arba jų įgalioti asmenys. Jeigu bent vienas steigėjas yra fizinis asmuo, sutartis turi būti patvirtinta notaro. Jeigu visi steigėjai yra juridiniai asmenys arba įmonės, jų vadovo arba įgalioto asmens parašas tvirtinamas antspaudu. Neturinčiam antspaudu užsienio juridiniam asmeniui taikoma fiziniams asmenims nustatyta tvarka.

Bendrovės steigimo sutartis yra viešas dokumentas.

4. Bendrovės steigimo sutartis arba aktas, sudaryti šio įstatymo nustatyta tvarka, suteikia teisę atidaryti kaupimo sąskaitą Lietuvos Respublikoje įregistruotame banke.

5. Bendrovės steigėjai, sudarę steigimo sutartį, parengia bendrovės įstatus ir išplatina akcijas. Akcinės bendrovės steigėjai turi teisę platinti akcijas tik įregistravę įstatus Lietuvos Respublikos įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka ir akcijų emisiją Vertybinių popierių komisijoje.

6. Iki steigiamojo akcininkų susirinkimo steigimo sutartyje nurodyti asmenys turi teisę sudaryti steigiamos bendrovės vardu sandorius. Šie sandoriai bendrovei sukuria prievoles po to, kai steigiamasis akcininkų susirinkimas juos patvirtina. Jeigu susirinkimas šių sandorių nepatvirtina, tai už prievoles, pagrįstas šiais sandoriais, steigėjai atsako solidariai, o kiti steigimo sutartyje nurodyti asmenys – individualiai. Steigėjui pasiūlius, akcininkų susirinkimas gali perkelti bendrovei prievoles, sukurtas sandoriais, kuriuos steigėjas sudarė savo vardu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

7. Akcininkai turi teisę reikalauti, kad steigėjai atlygintų nuostolius, padarytus iki bendrovės įregistravimo dienos dėl pareigų nevykdymo, nesąžiningo bendrovės steigimo reikalų tvarkymo, išskyrus atvejus, kai žala padaryta dėl normalios gamybinės ar ūkinės rizikos. Ginčai dėl nuostolių atlyginimo sprendžiami teismo.

8. Steigėjai per 7 dienas nuo steigiamojo akcininkų susirinkimo dienos privalo perduoti bendrovės turtą ir dokumentus valdybai (jeigu jos nėra – administracijos vadovui) surašydami perdavimo-priėmimo aktą.

4 straipsnis. Akcininkai

1. Akcininkas yra fizinis ar juridinis asmuo, valstybė ar savivaldybė, kurie įstatymo nustatyta tvarka turi įsigiję bent vieną bendrovės akciją. Valstybei ar savivaldybei bendrovėje atstovauja valstybės ar savivaldybės institucija arba valstybės ar savivaldybės įmonė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Kiekvienas akcininkas bendrovėje turi tokias teises, kokias suteikia jo turimos bendrovės akcijos.

3. Jeigu bendrovės visų akcijų savininkas yra vienas fizinis arba juridinis asmuo, tai jo raštiški sprendimai prilygsta visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimams.

5 straipsnis. Specialios paskirties bendrovės

1. Bendrovėms, vykdančioms valstybei gyvybiškai būtinas funkcijas arba toms bendrovėms, kurių veiklai būtinas specialus režimas, gali būti nustatomas specialios paskirties bendrovių statusas. Veiklos sritis, kuriose gali būti specialios paskirties bendrovių, Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikimu tvirtina Seimas.

2. Valstybės ar savivaldybės institucijai specialios paskirties bendrovėje turi priklausyti akcijų, suteikiančių ne mažiau kaip 2/3 visų balsų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Specialios paskirties bendrovėse valstybės ar savivaldybės institucija, valdanti kontrolinį akcijų paketą, turi teisę papildomai nustatyti:

- 1) privalomus darbus (užduotis);
- 2) prekių (paslaugų) kokybės reikalavimus;
- 3) prekių (paslaugų) kainas arba kainų skaičiavimo taisykles.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Šio straipsnio trečiosios dalies sąlygos, atsižvelgiant į bendrovės specifiką, turi būti numatytos bendrovės įstatuose.

II SKIRSNIS

BENDROVĖS STEIGIMAS, REORGANIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS

6 straipsnis. Bendrovės steigimas

1. Uždaroji akcinė bendrovė gali būti steigama tik uždaruju, o akcinė bendrovė - atviruoju arba uždaruju būdu.

2. Uždaruju būdu bendrovė steigama formuojant jos įstatinį kapitalą iš įnašų, gautų už išleidžiamas akcijas, kurias įsigyja tik bendrovės steigėjai.

3. Atviruoju būdu akcinė bendrovė steigama formuojant jos įstatinį kapitalą iš įnašų, gautų už išleidžiamas akcijas, kurių dalį įsigyja bendrovės steigėjai, o likusios platinamos kitiems asmenims.

4. Bendrovės ūkiniais metais yra laikomi kalendoriniai metai. Jos įstatuose gali būti nustatomi ir kiti 12 mėnesių trukmės ūkinių metų pradžios ir pabaigos terminai. Jei bendrovė buvo įregistruota ūkiniams metams prasidėjus, tai pirmųjų ūkinių metų pabaiga laikoma įstatuose numatyta bendrovės ūkinių metų pabaigos diena. Jei bendrovė išregistruojama nepasibaigus ūkiniams metams, tai paskutiniai ūkiniai metai baigiasi iki bendrovės išregistravimo dienos.

5. Akcinės bendrovės steigėjai privalo parengti steigimo ataskaitą, kurioje turi būti nurodyta:

- 1) steigimo išlaidos;
- 2) už akcijas gauti pinigai;
- 3) nepiniginiai (turtiniai) įnašai, susirinkimui siūloma tvirtinti šių įnašų vertę ir įvertinimo metodai;

4) akcijų, kurias įsigijo kiekvienas steigėjas, skaičius;

5) kompensuojamos steigimo išlaidos, atlyginimas už steigimą;

6) sandoriai, kuriais pagrįstas prievolės steigėjai ar kiti asmenys perduoda bendrovei.

6. Akcinės bendrovės steigimo ataskaitą turi patikrinti ir pateikti išvadas steigiamajam akcininkų susirinkimui nepriklausomas auditorius arba revizorius, kurie turi teisę kviesti turto įvertinimo ekspertus. Jeigu steigėjai atsisako pateikti auditoriui, revizoriui duomenis ir paaiškinimus, auditorius, revizorius apie tai raštu informuoja steigiamąjį akcininkų susirinkimą. Kiekvienas akcininkas turi teisę susipažinti su ataskaita bei auditoriaus, revizoriaus išvadomis ir daryti jų nuorašus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

7. Jeigu steigiant akcinę bendrovę per akcijoms pasirašyti skirtą laiką išplatintos ne visos akcijos, tai steigiamojo akcininkų susirinkimo nutarimu įstatinio kapitalo dydis gali būti sumažintas, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų. Sumažintasis įstatinis kapitalas negali būti mažesnis už 2 straipsnio trečiojoje dalyje numatytą minimalų dydį. Jei per akcijų pasirašymo laiką išplatintos ne visos akcijos ir įstatinis kapitalas nesumažintas, tai akcinė bendrovė negali būti įregistruota. Šiuo atveju visiems akcijas pasirašiusiems asmenims per 15 dienų turi būti gražinti jų įnašai be jokių atskaitymų. Už įnašų gražinimą atsako solidariai visi steigėjai.

8. Bendrovės steigėjai per 60 dienų nuo akcijų pasirašymo termino pabaigos arba paskutinės akcijos pasirašymo dienos (jei visos akcijos išplatintos anksčiau nustatyto laiko) privalo sušaukti steigiamąjį akcininkų susirinkimą. Jei per šį laiką akcininkų susirinkimas nesuaukiamas, tai visi akcijas pasirašiusieji asmenys atleidžiami nuo įsipareigojimų bendrovei ir turi teisę reikalauti, kad jiems per 15 dienų būtų gražinti visi įnašai už akcijas.

9. Steigiamajam akcininkų susirinkimui taikomos šio įstatymo nustatytos visuotinio akcininkų susirinkimo nuostatos. Steigiamajame akcininkų susirinkime taip pat dalyvauja visi bendrovės steigėjai. Jeigu kvorumo nėra, šaukiamas pakartotinis susirinkimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

10. Steigiamasis akcininkų susirinkimas tvirtina bendrovės steigimo ataskaitą, bendrovės steigėjų sudarytus sandorius, renka valdymo organus, revizorių arba auditorių, gali keisti arba papildyti įstatus, spręsti kitus visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

11. Pirmoji bendrovės stebėtojų taryba arba valdyba renkama ne ilgiau kaip 2 ūkiniam metams.

12. Atlyginimą už bendrovės steigimą ar steigimo kaštų kompensaciją gali gauti jos steigėjai arba tretieji asmenys, jeigu su jais buvo sudarytos civilinės sutartys, o steigimo kaštai yra pagrįsti dokumentais. Steigėjų, akcininkų ir trečiųjų asmenų ginčai su bendrove dėl steigimo kaštų kompensavimo ir atlyginimo už steigimą sprendžiami teismo.

7 straipsnis. Bendrovės įstatai

1. Įstatai yra teisinis dokumentas, kuriuo vadovaujasi bendrovė savo veikloje.
2. Įstatuose turi būti nurodyta:
 - 1) bendrovės pavadinimas;
 - 2) bendrovės buveinė;
 - 3) bendrovės veiklos tikslai ir ūkinės veiklos rūšys;
 - 4) akcijų perdavimo kitų asmenų nuosavybėn tvarka šio įstatymo 34 straipsnio septintojoje dalyje numatytais atvejais;
 - 5) įstatinio kapitalo dydis ir jo sudėtis pagal akcijų klases;
 - 6) akcijų skaičius pagal klases, jų nominali vertė ir suteikiamos teisės;
 - 7) apmokėjimo už akcijas tvarka;
 - 8) vienos rūšies akcijų keitimo į kitos rūšies akcijas tvarka;
 - 9) stebėtojų tarybos, valdybos, revizoriaus rinkimo tvarka ir kompetencija;
 - 10) visuotinių akcininkų susirinkimų kompetencija, jų šaukimo bei balsavimo juose tvarka;
 - 11) pelno paskirstymo taisyklės;
 - 12) bendrovės pranešimų skelbimo tvarka;
 - 13) bendrovės reorganizavimo ir likvidavimo tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Bendrovės įstatuose gali būti ir kitos taisyklės, neprieštaraujančios Lietuvos Respublikos įstatymams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Jeigu užsiėmimą ūkine veikla, numatytą bendrovės įstatuose, reglamentuoja kiti Lietuvos Respublikos įstatymai, tai rengiant bendrovės įstatus šių įstatymų privalu laikytis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Bendrovės įstatatai turi būti visų steigėjų pasirašyti, o parašai patvirtinti: fizinių asmenų – notariškai, juridinių asmenų – įmonės vadovo ar įgaliotojo asmens parašas tvirtinamas antspaudu. Neturinčiam antspaudu užsienio juridiniam asmeniui taikoma fiziniams asmenims nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

8 straipsnis. Įstatų ir bendrovės registravimas

1. Akcinės bendrovės iki akcijų platinimo turi įregistruoti įstatus Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas pakeičia ar papildo bendrovės įstatus, šie įstatų pakeitimai turi būti įregistruoti. Įstatų pakeitimai galioja tik juos įregistravus.

3. Bendrovė turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos įmonių rejestre per 6 mėnesius nuo steigimo sutarties sudarymo dienos. Jei per šį laiką bendrovė nebuvo įregistruota, tai ji laikoma neįsteigta ir asmenų įnašai į bendrovės kapitalą be jokių atskaitymų turi būti sugrąžinti per 15 dienų nuo registravimui skirtą laiką pasibaigimo dienos.

Jei bendrovė nebuvo įregistruota dėl priežasčių, nesusijusių su bendrovės steigėjų ar akcininkų veikla, įmonių rejestro tvarkytojo veiksmai gali būti bendrovės steigėjų apskūsti teismui.

4. Bendrovė įregistruojama Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka po to, kai pasirašytos akcijos, surinkti pradiniai įnašai ir įvyko steigiamasis akcininkų susirinkimas. Surinktų pradinių įnašų suma turi būti ne mažesnė už šio įstatymo 2 straipsnyje nustatytą minimalų įstatinį kapitalą, tarp jų pinigais – ne mažesnė kaip 1/4 šio dydžio dalis.

5. Nuo įregistravimo dienos bendrovė įgyja juridinio asmens teises.

9 straipsnis. Bendrovės filialas

1. Bendrovė turi teisę steigti filialus. Jie steigiami bendrovės valdybos sprendimu. Bendrovės filialų skaičius neribojamas.

2. Filialas yra bendrovės padalinys, turintis atskirą buveinę. Filialas nėra juridinis asmuo ir naudojasi bendrovės, kaip juridinio asmens, vardu. Jis veikia pagal bendrovės įstatus ir valdybos suteiktus įgaliojimus, kurie turi būti nurodyti filialo nuostatuose.

3. Bendrovės filialo turtas apskaitomas bendrovės balanse ir atskirame filialo balanse.

4. Bendrovės filialai registruojami Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Bendrovės reorganizavimas

1. Reorganizavimas – tai bendrovės kaip juridinio asmens pertvarkymas be likvidavimo procedūros. Reorganizuotų bendrovių visų teisių ir prievolių perėmėjai yra reorganizuojant įsteigtos naujos ir po reorganizavimo tęsiančios veiklą bendrovės.

2. Bendrovės gali būti reorganizuojamos šiais būdais:

- 1) jungiant bendroves;
- 2) skaidant bendroves;
- 3) keičiant bendrovės rūšį ar statusą.

3. Reorganizavimas bendrovių jungimo būdu galimas:

1) prie bendrovės, kuri tęsia veiklą, prijungiant kitas (vieną ar kelias) bendroves, kurios kaip juridiniai asmenys baigia veiklą;

2) iš bendrovių, kurios kaip juridiniai asmenys baigia veiklą, įsteigiant naują bendrovę.

4. Reorganizavimas bendrovių skaidymo būdu galimas:

1) bendrovę, kuri baigia veiklą, išdalijant kitoms bendrovėms, kurios tęsia veiklą;

2) iš bendrovės, kuri baigia veiklą, steigiant naujas bendroves;

3) *Neteko galios nuo 1998-04-17*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin. 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Kai keičiama bendrovės rūšis, ji gali būti reorganizuojama:

1) iš uždarnosios akcinės bendrovės į akcinę bendrovę – įregistruojant akcijas Vertybinių popierių komisijoje;

2) iš akcinės bendrovės į uždarąją akcinę bendrovę - panaikinant akcijų emisijos įregistravimą Vertybinių popierių komisijoje.

6. Reorganizavimas keičiant bendrovės statusą – tai bendrovės specialios paskirties statuso panaikinimas keičiant jos įstatus.

7. Reorganizuojamos bendrovės turi parengti reorganizavimo projektą, kuriame turi būti nurodyta:

1) kiekvienos reorganizuojamos bendrovės pavadinimas, rūšis, buveinė;

2) kiekvienos reorganizuojamos bendrovės turto įvertinimas, atliktas Vyriausybės nustatyta tvarka;

3) prievolių, įskaitant nesumokėtas į valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą, taip pat mokesčio administratoriaus pareigūnų ir kitų valstybės institucijų priskaičiuotas sumas, tarp jų baudas ir delspinigius, iki reorganizuojamos įmonės išregistravimo įstatymų nustatyta tvarka, perėmimas ir perėmimo terminai;

4) bendrovių, kurios susiję su reorganizavimu, akcininkų ir jų akcijų skirstymo po reorganizavimo veiksiančioms bendrovėms kriterijai ir taisyklės. Jeigu akcininkų akcijos skirstomos veiksiančioms po reorganizavimo bendrovėms neproporcingai jų įstatiniam kapitalui, projekte turi būti nustatyta tvarka, sudaranti galimybę kiekvienam akcininkui pasirinkti bendroves, kuriose jis nori turėti akcijų. Jei iki bendrovės reorganizavimo valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausė akcijų, suteikiančių 2/3 (3/4) visų balsų arba daugiau kaip 1/2 ar 1/3 (1/4) visų balsų, tai bendrovę reorganizavus šio straipsnio ketvirtosios dalies 2 punkte nurodytu būdu, visose naujai įsteigtose bendrovėse valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise turi priklausyti akcijų, suteikiančių atitinkamai ne mažiau kaip 2/3 (3/4) visų balsų ar daugiau kaip 1/2 ar 1/3 (1/4) visų balsų;

5) turimų akcijų keitimo į naujas, atkreipiant dėmesį į jų kainos skirtumą, santykis, naujų akcijų skaičius pagal klases bei jų nominali vertė;

6) akcininkų turimų ir gaunamų po reorganizavimo akcijų kainos skirtumas, išmokamas pinigais. Išmokos pinigais negali būti didesnės kaip 10 procentų akcijų nominalios vertės;

7) naujų akcijų išdavimo tvarka ir terminai;

8) turtinės ir neturtinės akcininkų ir kitų vertybinių popierių savininkų teisės po bendrovės reorganizavimo, jų įgijimo terminai;

9) po reorganizavimo veiksiančių bendrovių laukiami ūkinės veiklos rodikliai;

10) teisės, reorganizavimo laikotarpiu suteikiamos bendrovių valdymo organams, revizoriams ir ekspertams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

8. Kartu su reorganizavimo projektu turi būti parengti kiekvienos po reorganizavimo veiksiančios bendrovės įstatai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

9. Kiekvienos reorganizuojamos bendrovės valdyba parašo išsamų reorganizavimo projekto vertinimą, taip pat skiria vieną ar daugiau ekspertų reorganizavimo projektų ekspertizei. Ekspertai turi teisę gauti iš reorganizuojamų bendrovių bet kokią su tuo susijusią informaciją. Ekspertizės akta, kuriame privalo būti išvados dėl turto įvertinimo, kreditavimo sąlygų ir akcijų kainos pasikeitimo, ekspertai pateikia valdybai raštu iki visuotinio akcininkų susirinkimo paskelbimo. Bendrovę reorganizuojant šio straipsnio antrosios dalies 3 punkte nurodytu būdu, turto įvertinimas reorganizavimo projekte ir projekto ekspertizė nėra privalomi, jeigu to nereikalauja akcininkai paprasta balsų dauguma.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

9. Apie numatomą reorganizavimą kiekviena bendrovė privalo viešai paskelbti ir kiekvienam kreditoriui pranešti raštu ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti jos reorganizavimą. Kiekvienas akcininkas turi teisę per tą laikotarpį susipažinti su reorganizavimo projektu, jo vertinimais, reorganizuojamų įmonių veiklos rodikliais ir ekspertizės aktais bei kopijuoti šiuos dokumentus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

11. Priimti nutarimą reorganizuoti bendrovę ir kartu patvirtinti reorganizavimo projektą bei parengtus įstatus gali dalyvaujantys visuotiniame akcininkų susirinkime akcininkai ne mažiau kaip 2/3 kiekvienos klasės akcijų balsų. Patvirtintas reorganizavimo projektas ir jį patvirtinusio visuotinio akcininkų susirinkimo protokolas turi būti perduoti Lietuvos Respublikos įmonių rejestro tvarkytojui ne vėliau kaip per 15 dienų nuo susirinkimo, patvirtinusio projektą, dienos. Gavusių paskolas, laidavimus ar garantijas bendrovių, išskyrus bankus, visuotiniai akcininkų susirinkimai neturi teisės priimti sprendimų dėl bendrovių reorganizavimo, jei nėra gauti visų paskolas, laidavimus ar garantijas suteikusių subjektų ar jų įgaliotų atstovų raštiški sutikimai. Paskolą, laidavimą ar garantiją suteikęs ūkio subjektas sutikimą ar prieštaravimą dėl bendrovės reorganizavimo turi pateikti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pranešimo apie bendrovės reorganizavimą gavimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

12. Bendrovė, kuriai iškelta bankroto byla arba kuriai taikoma neteisminė bankroto procedūra, gali būti reorganizuojama Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

13. Apie bendrovės reorganizavimą viešai skelbiama tris kartus su ne mažesniu kaip 2 mėnesių intervalu arba kiekvienam akcininkui ir kreditoriui pranešama raštu. Bendrovė privalo suteikti papildomas savo prievolių įvykdymo garantijas kiekvienam to pareikalavusiam kreditoriui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

14. Po reorganizavimo veikiančių bendrovių įstatai registruojami po pirmojo visuotinio akcininkų susirinkimo. Reorganizuojamų įmonių registravimą reglamentuoja Įmonių rejestro įstatymas. Bendrovės ar jos įstatų registravimui po reorganizavimo vietoj steigimo sutarties pateikiamas visuotinio akcininkų susirinkimo, patvirtinusio reorganizavimo projektą, protokolas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

11 straipsnis. Bendrovės likvidavimas

1. Bendrovės likvidavimo pagrindas gali būti:

- 1) pasibaigęs įstatuose nurodytas bendrovės veiklos terminas;
- 2) teismo ar kreditorių susirinkimo sprendimas likviduoti bankrutavusią bendrovę. Šiuo atveju bendrovė likviduojama Įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka;
- 3) teismo sprendimas likviduoti bendrovę už Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus teisės pažeidimus;

4) visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas (jeigu bendrovei nekeliamas bankroto byla).

2. Institucija ar valdymo organas, šio įstatymo nustatyta tvarka nutarę likviduoti bendrovę, skiria, atšaukia ar pakeičia jos likvidatorių (likviduojamos bendrovės administratorių). Jei bendrovė likviduojama šio įstatymo nustatyta tvarka, nuo likvidatoriaus paskyrimo dienos bendrovės valdymo organai, išskyrus visuotinį akcininkų susirinkimą, netenka įgaliojimų valdyti bendrovę. Visuotinį akcininkų susirinkimą turi teisę sušaukti likvidatorius, teismas ar daugiau kaip 1/2 visų balsų turintys akcininkai šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Likvidatorius Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka praneša bendrovę registravusiam rejestro tvarkytojui apie bendrovės statuso pasikeitimą ir duomenis apie likvidatorių. Bendrovei įgijus likviduojamos įmonės statusą, prieš jos pavadinimą rašomas žodis „likviduojama“.

4. Likviduojama bendrovė gali sudaryti tik tuos sandorius, kurie susiję su jos likvidavimu, taip pat kitus, kurie numatyti likvidavimo nutarime.

5. Apie bendrovės likvidavimą viešai skelbiama tris kartus su ne mažesniais kaip 2 mėnesių intervalais arba kiekvienam akcininkui ir kreditoriui pranešama raštu.

6. Bendrovės turtas gali būti dalijamas akcininkams tik praėjus 2 mėnesiams nuo tos dienos, kai trečią kartą buvo viešai paskelbta apie bendrovės likvidavimą arba pranešta visiems akcininkams ir kreditoriams.

7. Jeigu kyla ginčų dėl bendrovės skolų mokėjimo, bendrovės turtas negali būti dalijamas akcininkams, kol teismas neišspręs šio ginčo ir nebus atsiskaityta su kreditoriais. Ginčai dėl bendrovės užstatyto turto nagrinėjami Lietuvos Respublikos hipotekos įstatymo nustatyta tvarka.

8. Sumokėjus mokesčius į biudžetą, įskaitant nesumokėtas į valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą, taip pat mokesčio administratoriaus pareigūnų ir kitų valstybės institucijų priskaičiuotas sumas, tarp jų baudas ir delspinigius, iki likviduojamos įmonės išregistravimo įstatymų nustatyta tvarka, atsiskaičius su kreditoriais ir darbuotojais, likęs likviduotos bendrovės turtas akcininkams padalijamas proporcingai jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei. Analogiškai dalijamas ir vėliau išaiškėjęs bendrovės turtas. Jei bendrovės akcijos suteikia skirtingas teises, tai turto dalybose į tas teises turi būti atsižvelgta.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-378](#), 1997-07-02, Žin., 1997, Nr. 69-1739 (1997-07-23), i. k. 0971010ISTAVIII-378

9. Priėmus sprendimą likviduoti bendrovę ir jos likvidatoriui atsiskaičius bent su vienu akcininku (paskyrus ir perdavus akcininkui likusio bendrovės turto dalį), likviduojamos bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas netenka teisės keisti likviduojamos įmonės statuso.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

12 straipsnis. Likvidatoriaus įgaliojimai

1. Likvidatorius turi bendrovės valdybos teises ir pareigas. Jis atstovauja likviduojamai bendrovei teisme, santykiuose su valstybinėmis valdžios ir valdymo institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis.

2. Bendrovės likvidatorius:

1) atlieka materialinių, finansinių vertybių inventorizaciją ir surašo jų priėmimo aktą, sudaro likvidavimo laikotarpio pradžios bendrovės finansinę atskaitomybę (likvidavimo balansą);

2) baigia vykdyti prievolės pagal anksčiau sudarytus sandorius ir sudaro naujus sandorius pagal savo kompetenciją;

3) baigia sandorius su bendrovės kreditoriais ir debitoriais;

4) paskirsto akcininkams likusį bendrovės turtą;

5) sudaro bendrovės likvidavimo aktą;

6) kreipiasi į Vertybinių popierių komisiją, kad ši išregistruotų akcijas (panaikintų akcijų įregistravimą), jei akcinė bendrovė likviduojama

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

7) perduoda likviduotos bendrovės dokumentus saugoti Archyvų įstatymo nustatyta tvarka

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

8) pateikia Lietuvos Respublikos įmonių rejestro tvarkytojui dokumentus, reikalingus likviduotą bendrovę išregistruoti iš Lietuvos Respublikos įmonių rejestro.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Jei bendrovės likvidavimas trunka keletą metų, po kiekvienų ūkinių metų pabaigos per 3 mėnesius likvidatorius sudaro metinę finansinę atskaitomybę ir likvidavimo ataskaitą. Su šiais dokumentais turi teisę susipažinti visi akcininkai ir tiesiogiai suinteresuoti tretieji asmenys.

4. Likvidatorius yra atsakingas bendrovei ir tretiesiems asmenims už nuostolius, kurie susidarė dėl jo kaltės.

5. Akcininkai, turintys akcijų, kurių nominali vertė sudaro ne mažiau kaip 1/10 įstatinio kapitalo, turi teisę kreiptis į teismą pakeisti likvidatorių.

III SKIRSNIS

BENDROVĖS BEI AKCININKŲ TEISĖS IR PAREIGOS

13 straipsnis. Bendrovės teisės ir pareigos

1. Kiekviena bendrovė privalo turėti savo pavadinimą, kuriame privalomi žodžiai „akcinė bendrovė“ arba „uždaroji akcinė bendrovė“, arba atitinkamos šių žodžių santrumpos – „AB“, „UAB“. Investicinės akcinės bendrovės pavadinime turi būti žodžiai „investicinė akcinė bendrovė“ arba šių žodžių santrumpa „IAB“. Bendrovės pavadinimas turi atitikti Vyriausybės patvirtintų įmonių, įstaigų, organizacijų vardų nuostatų reikalavimus. Ginčai dėl bendrovės pavadinimo sprendžiami teismo.

2. Bendrovė gali:

1) turėti sąskaitas Lietuvos Respublikoje ir kitose valstybėse įregistruotose banko įstaigose, savo antspaudą ir jį keisti bei naudoti savo nuožiūra;

2) pirkti ar kitokiais būdais įgyti turtą, taip pat jį parduoti, išnuomoti, įkeisti ar kitaip juo disponuoti. Bendrovė, norėdama išvengti bankroto bylos iškėlimo, Vyriausybės nustatyta tvarka turi teisę siūlyti už įsiskolinimus valstybės, savivaldybės ar valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetams atsiskaityti savo turtu. Vyriausybė, savivaldybė ar valstybinio socialinio draudimo valdyba atsiskaitymo turtu klausimą turi teisę spręsti iki 2000 m. gruodžio 31 d.;

3) pirkti ar kitokiais būdais įsigyti ir turėti nuosavybės teise, taip pat išleisti, perduoti, keisti ar kitaip naudoti investicijų ir kredito vertybinius popierius. Jei akcijų įsigijimas ir naudojimas jų suteikiamomis teisėmis sumažina konkurenciją tarp bendrovių (įmonių) ar konkurenciją atitinkamoje ūkinės veiklos srityje, tai įgyjamų ir turimų kitos bendrovės akcijų skaičius gali būti ribojamas Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nustatyta tvarka;

4) verstis ūkine veikla Lietuvos Respublikoje bei už jos ribų;

5) skirti lėšų labdarai, sveikatos apsaugai, kultūrai, mokslui, švietimui, kūno kultūrai ir sportui, taip pat stichinių nelaimių ir ypatingos padėties padarinių likvidavimui;

6) sudaryti sutartis, priimti įsipareigojimus, skolinti pinigus bankams ir skolintis pinigų iš bankų, sudarydama paskolų sutartis, taip pat skolintis pinigų iš kitų ūkio subjektų, išleisdama kredito vertybinius popierius. Bendrovės, kuriose yra ne daugiau kaip 50 akcininkų, gali skolintis iš savo akcininkų už palūkanas, nustatomas sutartimi. Bendrovė turi teisę skolinti pinigus ir kitiems ūkio subjektams įsigydama jų kredito vertybinius popierius, jei tam paprasta balsų dauguma pritarė visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovė, skolindamasi pinigų iš savo akcininkų, neturi teisės įkeisti jiems savo turto. Paskolos sutarties sudarymo dieną nustatoma metinė palūkanų norma negali būti didesnė už vidutinę praėjusio ketvirčio Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių palūkanų normą. Bendra iš akcininkų ar kitų ūkio subjektų gautų paskolų ir kitiems ūkio subjektams paskolintų lėšų suma bendrovėje tuo pačiu metu negali viršyti jos nuosavo kapitalo. Apie šiame punkte nustatytų reikalavimų pažeidimus akcinė bendrovė privalo informuoti tokia pat tvarka kaip apie Vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatyme nustatytą esminį įvykį. Akcininkų teisė skolinti pinigus bendrovei turi būti nustatyta tos bendrovės įstatuose. Akcininkams užtikrinamos lygios teisės skolinti pinigus bendrovei. Bendrovė neturi teisės skolinti pinigų kitiems asmenims, jeigu ji pati yra jų pasiskolinusi iš akcininkų ar kitų ūkio subjektų. Šiame punkte išdėstytos nuostatos bankams netaikomos ;

7) nustatyti savo produkcijos, teikiamų paslaugų ir kitų išteklių kainas, įkainius ir tarifus, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų numatytus atvejus;

8) parengti ir įgyvendinti pensinių priedų ir pašalpų mokėjimo, premijų ir privilegijų sistemas;

9) reorganizuotis, būti kitos bendrovės steigėja ir akcininke;

10) jungtis į asociacijas, koncernus ar konsorciumus, jeigu tai neprieštarauja Konkurencijos įstatymui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Bendrovė taip pat gali turėti ir kitų, šio įstatymo nenustatytų, civilinių teisių ir pareigų, jeigu jos neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Jeigu bendrovė įgyja kitos bendrovės kontrolinį akcijų paketą, tai ši tampa kontroliuojama bendrove. Kontrolinį akcijų paketą sudaro akcijos, kurios suteikia turėtojui daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime. Kontroliuojamoji bendrovė yra dukterinė, o ją kontroliuojanti – patronuojanti bendrovė. Dukterinė bendrovė negali įsigyti patronuojančios bendrovės akcijų.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Bendrovei, neatsiskaičiusiai su kreditoriais per nustatytus terminus, jeigu įsiskolinimas didesnis kaip 5 procentai bendrovės įstatinio kapitalo, draudžiama investuoti turtą į kitą įmonę be raštiško šių kreditorių sutikimo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

14 straipsnis. Akcininkų teisės ir pareigos

1. Akcininkų turtines ir neturtines teises bei jų pareigas nustato šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai, bendrovės įstatai. Nurodytos šio įstatymo 15 ir 16 straipsniuose akcininkų turtinės ir neturtinės teisės negali būti apribotos, jei įstatymai nenustato kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Akcininkai neturi jokių turtinių įsipareigojimų bendrovei, išskyrus įsipareigojimą nustatyta tvarka apmokėti visas pasirašytas akcijas emisijos kaina. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas, įpareigojantis visus arba dalį akcininkų mokėti papildomus įnašus, negalioja, jeigu bent vienas iš jų su šiuo nutarimu nesutinka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Jeigu bendrovė likviduojama ir jai trūksta lėšų savo prievolėms vykdyti, tai iš akcininkų, neapmokėjusių akcijų, gali būti pareikalauta jas apmokėti įstatuose ar akcijų pasirašymo sutartyje nustatyta tvarka.

4. Akcija į dalis nedalijama. Jei viena akcija priklauso keliems savininkams, tai visi jos savininkai laikomi vienu akcininku. Akcijos suteikiamomis teisėmis naudojasi vienas iš savininkų pagal visų susitarimą, patvirtintą notariškai. Už akcininkų prievolės akcijos savininkai atsako solidariai.

5. Akcininkas ar jo įgaliotas vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojas iki visuotinio akcininkų susirinkimo dienos privalo informuoti bendrovės administraciją apie savo adresą ir asmeninės sąskaitos rekvizitų banke pasikeitimus

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Kad būtų įgyvendintos turtinės ir neturtinės teisės, du ar daugiau akcininkų gali sudaryti akcininkų sutartį. Šioje sutartyje turi būti nurodyta:

- 1) akcininkai (vardai, pavardės, juridinių asmenų pavadinimai) ir jų adresai;
- 2) bendrovės pavadinimas;
- 3) sutartį sudariusių akcininkų įsipareigojimai dėl balsavimo visais ar atskirais visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimais, dėl susirinkimo sprendimų ar neturtinių teisių įgyvendinimo;
- 4) atsakomybė už prisiimtų įsipareigojimų nevykdymą;
- 5) ginčų tarp sutartį sudariusių akcininkų sprendimo tvarka;
- 6) sutarties galiojimo trukmė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

15 straipsnis. Turtinės akcininkų teisės

1. Akcininkai turi šias turtines teises:

- 1) gauti bendrovės pelno dalį (dividendą);
- 2) gauti likviduojamos bendrovės turto dalį;
- 3) nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš bendrovės lėšų;

4) pirmumo teise įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendžia visiems akcininkams nesuteikti pirmumo teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų;

5) palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims;

6) parduoti ar kitokiu būdu perduoti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Akcininkai turi teisę reikalauti iš bendrovės grąžinti jų įnašus šio įstatymo 6 straipsnio septintojoje ir aštuntojoje dalyse, 8 straipsnio trečiojoje dalyje, 40 straipsnio trečiojoje dalyje, 42 straipsnio ketvirtojoje dalyje numatytais atvejais.

16 straipsnis. Neturtinės akcininkų teisės

1. Akcininkai turi šias neturtines teises:

1) dalyvauti akcininkų susirinkimuose su sprendžiamuoju balsu, jeigu kas kita nenustatyta šiame įstatyme ir įstatuose;

2) gauti informaciją apie bendrovės ūkinę veiklą;

3) apskųsti teismui visuotinio akcininkų susirinkimo, stebėtojų tarybos, valdybos bei administracijos vadovo sprendimus ar veiksmus, kurie pažeidžia įstatymus, bendrovės įstatus, akcininko turtines ir neturtines teises.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Jei visos bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, tai kiekviena akcija, išskyrus specialiąsias akcijas, kurių statusas reglamentuotas šio įstatymo 37¹ straipsnyje, akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Bendrovės įstatuose gali būti taisyklė, jog kai kurių klasių akcijoms balsavimo teisė nesuteikiama. Valstybės ar savivaldybės institucijoms draudžiama įsigyti bendrovių akcijų, kurios nesuteikia balsavimo teisės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-807](#), 1995-02-22, *Žin.*, 1995, Nr. 21-492 (1995-03-10), i. k. 0951010ISTA000I-807

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Akcininkas neturi teisės balsuoti, kai visuotinis akcininkų susirinkimas sprendžia šio įstatymo 3 straipsnio septintojoje dalyje ar 19 straipsnio trečiosios dalies 9 punkte nurodytus klausimus, kurių sprendimu akcininkas yra tiesiogiai suinteresuotas.

5. Jeigu akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra skirtingos nominalios vertės, tai viena mažiausios nominalios vertės akcija jos savininkui suteikia vieną balsą. Kitų akcijų suteikiamų balsų skaičius yra lygus jų nominaliai vertei, padalintai iš mažiausios nominalios akcijos vertės. Bendrovės įstatuose gali būti numatoma ir kitokia balsų skaičiaus nustatymo tvarka, tačiau akcijos suteikiamų balsų skaičius turi būti proporcingas jos nominaliai vertei.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

6. Balsavimo teisę visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, vykstančiuose iki pirmosios akcijų laidos apmokėjimo termino, nurodyto akcijų pasirašymo sutartyje, suteikia akcijos, apmokėtos šio įstatymo 41 straipsnio trečiojoje dalyje nustatyta tvarka, po to – tik visiškai apmokėtos akcijos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

7. Akcininkui pareikalavus, bendrovė privalo pateikti susipažinti ar kopijuoti metinės bei tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentus, valdybos ataskaitas apie bendrovės veiklą, visuotinių akcininkų susirinkimų protokolus, akcininkų sąrašą, o pateikusiems bendrovės nustatytą raštišką pasižadėjimą neplatinti konfidencialios informacijos – ir stebėtojų tarybos bei valdybos posėdžių protokolus, jei šiuose protokoluose nėra viešai nepaskelbtos informacijos apie akcinės bendrovės esminius įvykius. Konfidenciali yra informacija (išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą viešąją informaciją), kuriai šį statusą savo sprendimu suteikia bendrovės valdyba. Akcininkas, kuriam nuosavybės teise priklauso akcijos, kurių bendra nominali vertė sudaro ne mažiau kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, arba akcininkų, kuriems nuosavybės teise priklauso akcijos, kurių bendra nominali vertė sudaro ne mažiau kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, atstovas, pateikę raštišką pasižadėjimą neplatinti konfidencialios informacijos, turi teisę susipažinti su visais stebėtojų tarybos ar valdybos protokolais, bendrovės sudarytais sandoriais, taip pat suteiktais laidavimais, garantijomis, ilgalaikio materialaus turto įkeitimų ir mainų sutartimis. Akcininkas, kuriam nuosavybės teise priklauso akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 visų balsų, turi teisę susipažinti su visais bendrovės dokumentais. Už konfidencialios informacijos atskleidimą akcininkas arba akcininkų atstovas atsako įstatymų nustatyta tvarka. Atsisakymas pateikti prašomus dokumentus turi būti įforminamas raštu, jeigu to reikalauja akcininkas. Ginčai dėl akcininko teisės į informaciją sprendžiami teismo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

8. Akcininkai, kurių akcijų nominali vertė ne mažesnė kaip 1/10 įstatinio kapitalo, ar specialiąsias akcijas valdanti institucija turi teisę skirti ekspertą (ekspertų grupę) bendrovės veiklai ir apskaitos dokumentams patikrinti, nustatyti, ar nėra nemokumo ar tyčinio bankroto požymių, ar nešvaistomas bendrovės turtas, nesudaromi nuostolingi sandoriai, nepažeidžiamos akcininkų teisės, įskaitant ir nepagrįstą darbo užmokesčio išmokėjimą ar nuolaidų ir lengvatų taikymą (kai dėl to sumažėjo bendrovės pelnas ar ji patyrė nuostolių). Šio patikrinimo išlaidas apmoka ekspertus skyrę akcininkai. Jei ekspertas (ekspertų grupė) patvirtino akcininkų pareiškime nurodytus faktus, bendrovė privalo akcininkams grąžinti tikrinimo išlaidas, bet ne daugiau kaip 1/4 bendrovei ar jos akcininkams padarytos žalos. Ginčus dėl ekspertų išvadų sprendžia teismas. Atlikdami patikrinimą, ekspertai naudojami tokiomis pat teisėmis kaip ir bendrovės revizorius (auditorius).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

17 straipsnis. Įgaliotiniai

1. Akcininkas turi teisę įgalioti kitą asmenį balsuoti už jį akcininkų susirinkime ar atlikti kitus teisinius veiksmus. Akcininko-fizinio asmens įgaliojimas turi būti patvirtintas notariškai, o akcininko-juridinio asmens arba įmonės – jų vadovo parašu ir antspaudu. Įgaliotiniu negali būti bendrovės, kurios akcijas turi įgaliotojas, revizorius.

2. Įgaliojimas atstovauti akcininkui susirinkime turi būti pateiktas asmeniui, atsakingam už susirinkimo dalyvių registravimą, kuris registravimo sąraše užrašo, kieno ir kada įgaliojimas patvirtintas, jo numerį ir galiojimo laiką.

3. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančioms akcijoms bendrovėje Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka gali atstovauti ir būti bendrovės valdymo organų nariais įgalioti valstybės ar savivaldybių valdininkai, valstybės ar savivaldybės įmonių darbuotojai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

IV SKIRSNIS

BENDROVĖS VALDYMAS

18 straipsnis. Valdymo organai

1. Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir administracijos vadovas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Akcinėje bendrovėje visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu gali būti nesudaroma arba stebėtojų taryba, arba valdyba. Jeigu sudaroma tik valdyba, ji sudaroma šio įstatymo 24 straipsnio antrojoje, trečiojoje ir penktojoje dalyse nustatyta stebėtojų tarybos sudarymo tvarka. Akcinėje bendrovėje, kurioje valstybei ar savivaldybei:

1) nuosavybės teise priklauso specialiųjų akcijų arba akcijų, suteikiančių ne mažiau kaip 2/3 visų balsų, turi būti sudaroma valdyba;

2) priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2, bet mažiau kaip 2/3 visų balsų, turi būti sudaroma stebėtojų taryba ir valdyba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Uždarajoje akcinėje bendrovėje, išskyrus bendrovę, kurioje valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklauso specialiųjų akcijų, visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu gali būti nesudaroma nei stebėtojų taryba, nei valdyba. Jeigu nesudaromas vienas ar abu šie valdymo organai, jų funkcijos, teisės ir atsakomybė perduodama kitiems valdymo organams. Jeigu nesudaromos stebėtojų taryba ir valdyba, uždarnosios akcinės bendrovės administracijos vadovą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Jeigu sudaroma tik valdyba, jos nariai renkami, perrenkami ir atšaukiami šio įstatymo 24 straipsnio antrojoje, trečiojoje ir penktojoje dalyse nustatyta stebėtojų tarybos sudarymo tvarka. Uždarajoje akcinėje bendrovėje, kurioje valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklauso specialiųjų akcijų, valdyba turi būti sudaroma.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Jeigu bendrovėje kuris nors valdymo organas nesudaromas, tai funkcijų, teisių ir atsakomybės paskirstymas kitiems valdymo organams turi būti nurodytas bendrovės įstatuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

5. Visuotinis akcininkų susirinkimas neturi teisės pavesti kitiems valdymo organams spręsti jo kompetencijai priklausančių klausimų. Visuotinis akcininkų susirinkimas turi teisę spręsti bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos kompetencijai priklausančius klausimus tik tuo atveju, kai šie valdymo organai to prašo

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Bendrovės valdymo organai neturi teisės priimti sprendimų ar atlikti kitų veiksmų, kurie pažeidžia bendrovės įstatus ar yra priešingi įstatuose nurodytiems bendrovės veiklos tikslams, akivaizdžiai viršija normalią gamybinę-ūkinę riziką, yra akivaizdžiai nuostolingi (prekių, paslaugų ar darbų pirkimas didesnėmis arba jų pardavimas mažesnėmis negu rinkos kainomis, bendrovės turto švaistymas) ar akivaizdžiai ekonomiškai nenaudingi.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

19 straipsnis. Visuotinis akcininkų susirinkimas

1. Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės valdymo organas. Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti visi jos akcininkai, nesvarbu, kiek ir kokios klasės akcijų jie turi. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime su patariamąjo balso teise gali valdybos ir stebėtojų tarybos nariai bei administracijos vadovas, jeigu jie ir nėra akcininkai.

2. Akcinės bendrovės akcininkai gali dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose pateikę išrašus iš savo vertybinių popierių sąskaitų apie jiems nuosavybės teise priklausančias akcijas. Vertybinių popierių sąskaitas turi teisę tvarkyti finansų maklerio įmonės ir kiti įstatymų nustatyti ūkio subjektai (toliau – finansų maklerio įmonės).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Tik visuotinis akcininkų susirinkimas turi teisę:

1) keisti ir papildyti bendrovės įstatus (išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio ketvirtojoje dalyje numatytą atvejį);

2) rinkti auditorių, revizorių, stebėtojų tarybos narius, jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, – valdybos narius, o jeigu nesudaroma nei stebėtojų taryba, nei valdyba, – rinkti administracijos vadovą;

3) atšaukti visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktus stebėtojų tarybos ir valdybos narius, revizorių (auditorių), administracijos vadovą. Jei bendrovė dirba nuostolingai, visuotinis akcininkų susirinkimas privalo svarstyti, ar stebėtojų tarybos, valdybos nariai arba administracijos vadovas (kai nėra sudaryta valdyba ir stebėtojų taryba) tinka eiti pareigas;

4) nustatyti revizoriaus atlyginimą bei audito paslaugų apmokėjimo sąlygas, metines išmokas (tantjemas) iš grynojo pelno valdybos ir stebėtojų tarybos nariams atsižvelgiant į šio įstatymo 47 straipsnio ketvirtosios dalies ir 48 straipsnio nuostatas;

5) tvirtinti metinės finansinės atskaitomybės dokumentus, valdybos (jei ji nėra sudaryta, – administracijos vadovo) ataskaitą apie bendrovės veiklą;

6) padidinti įstatinį kapitalą – nustatyti naujai išleidžiamų akcijų klasę, skaičių ir minimalią emisijos kainą arba sumažinti įstatinį kapitalą (išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio ketvirtojoje dalyje numatytą atvejį), keisti vienos klasės ar rūšies akcijas į kitos, priimti sprendimą išleisti konvertuojamas obligacijas;

7) likviduoti arba reorganizuoti bendrovę;

8) skirti ekspertą (ekspertų grupę) bendrovės steigimui ir jos reikalų tvarkymui patikrinti;

9) tvirtinti nepiniginių (turtinių) įnašų įvertinimus;

10) nesuteikti visiems akcininkams pirmumo teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų konkrečiai akcijų emisijai;

11) priimti nutarimą dėl pelno paskirstymo, išskyrus 48 straipsnio septintojoje dalyje numatytą atvejį;

12) priimti nutarimą dėl dalies bendrovės turto perdavimo už įsiskolinimus valstybės, savivaldybių ar valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujantys akcininkai (jų įgaliotiniai) registruojami pasirašytinai registravimo sąrašė. Registravimo sąrašė turi būti nurodytas kiekvieno dalyvio turimų balsų skaičius. Šį sąrašą pasirašo susirinkimo pirmininkas ir sekretorius.

5. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pasirašo susirinkimo pirmininkas, sekretorius ir nors vienas susirinkimo įgaliotas akcininkas. Akcininkai, visuotiniame akcininkų susirinkime turintys ne mažiau kaip 1/20 balsų, turi teisę paskirti savo atstovą visuotinio akcininkų susirinkimo protokolui pasirašyti. Tam jie turi pateikti susirinkimo pirmininkui akcininkų pasirašytą pareiškimą. Įgaliotas (paskirtas) pasirašyti protokolą asmuo turi

teisę raštu pateikti savo pastabas ar nuomonę dėl protokole išdėstytų faktų. Ginčai dėl visuotinių akcininkų susirinkimų protokolų arba protokolo dalių negaliojimo sprendžiami teisme. Prie visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo turi būti pridedamas susirinkime dalyvavusių akcininkų sąrašas, įgaliojimai ir iš anksto raštu balsavusių akcininkų biuleteniai bei dokumentai, įrodantys, kad akcininkai yra informuoti apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą. Visuotinio akcininkų susirinkimo, kuriame buvo priimti sprendimai, keičiantys Lietuvos Respublikos įmonių rejestro duomenis apie bendrovę, protokolas (nuorašas) su priedais per 15 dienų nuo šio susirinkimo turi būti pateikiamas Lietuvos Respublikos įmonių rejestro tvarkytojui. Visuotinių akcininkų susirinkimų protokolai yra oficialūs dokumentai, saugomi ir tvarkomi Archyvų įstatymo nustatyta tvarka. Šių protokolų klastojimas baudžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

20 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo kvorumas ir nutarimų priėmimas

1. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti nutarimus, jeigu jame dalyvauja akcininkai, turintys daugiau kaip 1/2 visų balsų skaičiaus. Kvorumas nustatomas pagal akcininkų registravimo sąrašo duomenis iki visuotinio akcininkų susirinkimo pradžios paskelbimo ir visuotinio akcininkų susirinkimo metu nėra nustatomas iš naujo ar tikslinamas. Jei nėra kvorumo, tai per 15 dienų turi būti sušauktas pakartotinis susirinkimas, kuris turi teisę priimti nutarimus pagal darbotvarkę, nesvarbu, kiek akcininkų besusirinktų. Jeigu nutarimui priimti reikia kurios nors klasės akcijų savininkų sutikimo, dėl tokio sutikimo nutarimą gali priimti atitinkamos klasės akcijų savininkų susirinkimas, kurio dalyviai turi daugiau kaip pusę šios klasės akcijų. Šiam susirinkimui sušaukti galioja visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke bei nutarimo projektu, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valią „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai yra įskaitomi į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Balsavimas visuotiniame akcininkų susirinkime yra atviras. Dėl tų klausimų, dėl kurių nors vienas akcininkas pageidauja slapto balsavimo ir jeigu tam pritaria ne mažiau kaip 1/20 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime turintys akcininkai, slaptas balsavimas yra privalomas visiems akcininkams, išskyrus valstybei ar savivaldybei priklausančioms akcijoms atstovaujantį asmenį. Šis asmuo visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimais visada privalo balsuoti raštu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai priimami paprasta dalyvaujančių susirinkime akcininkų balsų dauguma, išskyrus šiuos atvejus:

1) kai renkama stebėtojų taryba arba valdyba pagal 24 straipsnio antrosios dalies taisykles;

2) kai priimami nutarimai dėl 10 straipsnio vienuoliktojoje dalyje, 19 straipsnio trečiosios dalies 1, 6, 7, 9, 10 ir 11 punktuose, 31 straipsnio trečiojoje dalyje nurodytų klausimų, kuriems priimti reikia 2/3 balsų (nuo 2001 m. gegužės 1 d. – 3/4 balsų) daugumos; taip pat dėl 27 straipsnio septintojoje dalyje nurodytų valdybos sprendimų;

3) kai priimamas nutarimas nesuteikti visiems akcininkams pirmumo teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ir šiam nutarimui priimti reikia 3/4 balsų daugumos (bendrovės įstatuose gali būti numatyta ir didesnė balsų dauguma);

4) kai nutarimams priimti reikalingas privilegijuotųjų akcijų ar specialiųjų akcijų valdytojų sutikimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [I-1504](#), 1996-08-22, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2003 (1996-09-06), i. k. 0961010ISTA00I-1504

Nr. [I-1533](#), 1996-09-24, *Žin.*, 1996, Nr. 100-2257 (1996-10-16), i. k. 0961010ISTA00I-1533

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Bendrovės įstatatai gali numatyti ir didesnę nei 2/3 balsų daugumą (3/4 arba 4/5 balsų), reikalingą priimti nutarimams dėl jos įstatų pakeitimo ir papildymo, įstatinio kapitalo didinimo ar mažinimo, reorganizavimo ar likvidavimo, pelno paskirstymo, konvertuojamų obligacijų išleidimo. Nuo 1998 m. liepos 1 d. naujai steigiamos bendrovės savo įstatuose turi numatyti ne mažesnę kaip 3/4 balsų daugumą, reikalingą šio straipsnio ketvirtosios dalies 2 punkte nurodytiems sprendimams priimti. Nuo 2001 m. gegužės 1 d. ši nuostata taikoma visoms bendrovėms

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Jei šio įstatymo 16 straipsnio ketvirtojoje dalyje nurodytais atvejais akcininkas negali balsuoti, balsavimo rezultatai nustatomi ne pagal susirinkime dalyvaujančiųjų akcininkų balsų skaičių, bet pagal turinčių teisę dalyvauti sprendžiant šį klausimą akcininkų balsų skaičių.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

21 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimas

1. Visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas valdybos sprendimu, o jeigu jos nėra, – stebėtojų tarybos sprendimu. Jeigu uždarojoje akcinėje bendrovėje nesudaryta nei valdyba, nei stebėtojų taryba arba bendrovės valdybos narių yra ne daugiau kaip pusė įstatuose nurodyto jų skaičiaus, visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas administracijos vadovo sprendimu. Visuotinis akcininkų susirinkimas turi būti šaukiamas administracijos vadovo sprendimu, jeigu bendrovės stebėtojų taryba arba valdyba šio įstatymo numatytais atvejais ir terminais nesusaukia susirinkimo. Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatyvos teisę turi stebėtojų taryba bei akcininkai, turintys ne mažiau kaip 1/10 visų balsų, jeigu įstatatai nenumato mažesnio balsų skaičiaus, taip pat specialiąsias akcijas valdanti institucija. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali būti šaukiamas akcininkų, turinčių daugiau kaip 1/2 visų balsų arba valdančių specialiąsias akcijas, sprendimu, jei susirinkimo sušaukimo iniciatoriai negavo teigiamo bendrovės valdymo organų sprendimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Eilinį visuotinį akcininkų susirinkimą valdyba privalo sušaukti kasmet per 4 mėnesius nuo ūkinių metų pabaigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas turi būti sušauktas, jeigu:

1) bendrovės nuosavas kapitalas tampa daugiau kaip 1/4 mažesnis už įstatuose nurodytą įstatinį kapitalą;

2) stebėtojų tarybos, valdybos narių lieka (dėl atsistatydinimo ar negalėjimo toliau eiti pareigų) ne daugiau kaip pusė įstatuose nurodyto jų skaičiaus;

3) atsistatydina ar nebegali toliau eiti pareigų bendrovės revizorius (auditorius), nepatikrinęs bendrovės metinės finansinės atskaitomybės dokumentų;

4) to reikalauja iniciatyvos teisę turintys akcininkai arba stebėtojų taryba;

5) to reikia pagal kitus įstatymus ar bendrovės įstatus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatoriai valdybai pateikia paraišką, kurioje nurodomos susirinkimo sušaukimo priežastys ir tikslai, darbotvarkės projektas ir sprendimų projektai, pasiūlymai dėl susirinkimo datos ir vietos. Jeigu valdyba nesusitaria su susirinkimo iniciatoriais išspręsti siūlomos darbotvarkės klausimų kitais būdais, ji privalo per 40 dienų nuo paraiškos pateikimo sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali būti šaukiamas teismo sprendimu, jeigu:

1) susirinkimas nebuvo sušauktas per 4 mėnesius nuo ūkinių metų pabaigos ir dėl to į teismą kreipėsi bendrovės akcininkas;

2) į teismą kreipėsi visuotinio akcininkų susirinkimo iniciatoriai, negavę teigiamo valdybos sprendimo šio straipsnio ketvirtojoje dalyje nurodyta tvarka;

3) į teismą kreipėsi bendrovės kreditoriai dėl to, kad neeilinis akcininkų susirinkimas nebuvo sušauktas šio straipsnio trečiosios dalies 1 punkte nurodytu atveju.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą valdyba privalo paskelbti įstatuose nurodytoje periodinėje spaudoje arba pranešti kiekvienam akcininkui registruotu laišku (su patvirtinimu apie tokio laiško įteikimą) ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki susirinkimo dienos. Akcininkui, turinčiam ne mažiau kaip 1/20 visų balsų, ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki susirinkimo dienos šio straipsnio septintojoje dalyje nustatytą informaciją valdyba privalo išsiųsti registruotu laišku ir (ar) faksu, jei akcininkas yra pateikęs fakso numerį ir jei jis reikalauja šio straipsnio septintojoje dalyje nustatytos informacijos. Jeigu šaukiamas pakartotinis susirinkimas, akcininkai tokia pat tvarka turi būti informuoti ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki jo. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali būti šaukiamas nesilaikant šių terminų, jeigu visi balsavimo teisę turintys akcininkai arba jų atstovai su tuo raštiškai sutinka. Apie dokumentus, įrodančius, kad akcininkams buvo pranešta, jog šaukiamas visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba privalo informuoti akcininkus prieš šio susirinkimo pradžią. Šie dokumentai turi būti pridėti prie visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

7. Pranešime apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą turi būti nurodyta:

1) bendrovės pavadinimas ir buveinės adresas;

2) susirinkimo data ir vieta;

3) susirinkimo darbotvarkės projektas.

8. Ne vėliau kaip prieš 7 dienas iki susirinkimo pradžios akcininkams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarke. Jei raštu reikalauja ne mažiau kaip 1/20 visų balsų turintis akcininkas, bendrovės valdyba ne vėliau kaip prieš 7 dienas iki susirinkimo pradžios šiam akcininkui privalo išsiųsti registruotu laišku ir (ar) faksu (jei akcininkas yra pateikęs fakso numerį) su susirinkimo darbotvarke susijusius dokumentus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

22 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė

1. Visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės projektas gali būti tikslinamas. Jeigu susirinkimo darbotvarkė, nurodyta pranešime apie susirinkimo sušaukimą, buvo patikslinta, tai apie darbotvarkės pasikeitimus akcininkams turi būti pranešta tokia pat tvarka kaip apie visuotinio susirinkimo sušaukimą ir ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki susirinkimo.

2. Susirinkimas neturi teisės priimti nutarimų darbotvarkėje nepaskelbtais klausimais, jeigu jame dalyvauja ne visi bendrovės akcininkai, turintys balsavimo teisę.

3. Akcininkų, turinčių ne mažiau kaip 1/20 visų balsų, siūlymu, pateiktu ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, į susirinkimo darbotvarkę turi būti įtraukti jų siūlomi papildomi klausimai ir nutarimų projektai, o į balsavimo sąrašus ar biuletenius – jų pasiūlyti (prieš susirinkimą ar jo metu) kandidatai į bendrovės valdymo organų narius, revizorius (auditorius). Įstatuose gali būti numatomas ir mažesnis balsų skaičius, suteikiantis akcininkams tokią teisę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Pakartotiniame susirinkime galioja tik neįvykusiojo susirinkimo darbotvarkė.

23 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimų negaliojimas

1. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai turi būti suinteresuotų asmenų pareiškimu teismine tvarka pripažinti negaliojančiais, jeigu:

1) klausimas, dėl kurio buvo priimtas nutarimas, įstatymo nustatyta tvarka nebuvo įrašytas į susirinkimo darbotvarkę;

2) įstatymų numatytais atvejais ir terminais susirinkimo nutarimu pakeisti registravimo dokumentai ir duomenys nebuvo įregistruoti Lietuvos Respublikos įmonių rejestre;

3) buvo pažeista susirinkimo sušaukimo arba darbotvarkės sudarymo tvarka, nustatyta šio įstatymo 21 ir 22 straipsniuose;

4) sprendimas prieštarauja bendrovės įstatams, šiam arba kitiems Lietuvos Respublikos įstatymams;

5) akcininkas balsavo pažeisdamas akcininkų sutartimi (kai akcininkas yra bendrovės steigėjas, – ir bendrovės steigimo sutartimi) prisiimtus įsipareigojimus, išskyrus atvejį, kai šio akcininko balsavimas neturėjo lemiamos įtakos nutarimo priėmimui ar nepriėmimui;

6) akcininkui visuotiniame akcininkų susirinkime atstovavo asmuo, neturintis akcininko įgaliojimo, akcininko įgaliojimo susirinkime balsavo viršydamas įgaliojimą, buvo balsuojama akcijomis, nesuteikiančiomis balsavimo teisės, išskyrus atvejus, kai tai neturėjo lemiamos įtakos susirinkimo kvorumui, nutarimo priėmimui ar nepriėmimui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas gali būti apskustas teismui ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie jo priėmimą.

24 straipsnis. Stebėtojų tarybos sudarymas

1. Stebėtojų tarybos narių skaičių nustato bendrovės įstatai; narių turi būti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 15.

2. Stebėtojų tarybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Renkant stebėtojų tarybos narius, kiekvienas akcininkas turi tokį balsų skaičių, kuris lygus jo akcijų balsų skaičiaus, nustatyto pagal šio įstatymo 16 straipsnį, ir renkamų stebėtojų tarybos narių skaičiaus sandaugai. Šiuos balsus akcininkas skirsto savo nuožiūra – už vieną ar kelis kandidatus. Išrinkti bus daugiau balsų surinkę kandidatai. Kandidatų turi būti bent vienu daugiau, negu renkama stebėtojų tarybos narių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Stebėtojų taryba renkama ne daugiau kaip 4 metams. Leidžiama stebėtojų tarybos narį atšaukti, taip pat pakartotinai išrinkti kitai kadencijai. Stebėtojų taryba savo veiklą pradeda pasibaigus ją išrinkusiam visuotiniam susirinkimui. Stebėtojų tarybos pirmininką renka tarybos nariai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

4. Stebėtojų tarybos nariu gali būti tik veiksnus fizinis asmuo. Kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo informuoti akcininkus, kur ir kokias pareigas jis turi. Stebėtojų tarybos nariu negali būti bendrovės valdybos narys, administracijos vadovas arba asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus neturi teisės eiti šių pareigų.

5. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą arba pavienius jos narius. Jeigu atšaukiant pavienius narius nors vienas akcininkas balsuoja prieš atšaukus narį, turi būti naujai renkama visa stebėtojų taryba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

6. Stebėtojų taryba turi teisę skirti savo narį į valdybą ne daugiau kaip 6 mėnesiams, jeigu valdybos narių yra mažiau už įstatuose nurodytą jų skaičių. Jei tas pats stebėtojų tarybos narys pakartotinai paskiriamas laikinam darbui į valdybą, bendras šio darbo laikas neturi viršyti 12 mėnesių per 4 metus iš eilės. Stebėtojų tarybos narys, eidamas valdybos nario pareigas, negali dirbti stebėtojų taryboje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

7. Stebėtojų taryba neturi teisės pavesti ar perduoti vykdyti savo funkcijų kitiems asmenims ar bendrovės valdymo organams.

8. Stebėtojų tarybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai raštu įspėjęs stebėtojų tarybą ne vėliau kaip prieš keturiolika kalendorinių dienų.

9. Už veiklą stebėtojų taryboje jos nariams visuotinis akcininkų susirinkimas gali atlyginti (mokėti tantjemas) tik iš grynojo pelno, atsižvelgdamas į šio įstatymo 47 straipsnio ketvirtosios dalies ir 48 straipsnio nuostatas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

25 straipsnis. Stebėtojų tarybos įgaliojimai

1. Stebėtojų taryba:

1) skiria valdybos narius ir atleidžia juos iš pareigų. Jei bendrovė dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2) valdybos prašymu sprendžia klausimą dėl bendrovėje dirbančio stebėtojų tarybos nario darbo sutarties nutraukimo;

3) analizuoja valdybos veiklą, finansinių išteklių naudojimą, gamybos ir valdymo organizavimą, kapitalo rentabilumą, darbo apmokėjimą, amortizacinių atskaitymų teisingumą, finansinės būklės perspektyvą;

4) tikrina buhalterinę-finansinę apskaitą, bendrovės dokumentus;

5) pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus apie bendrovės metinę finansinę atskaitomybę, pelno paskirstymo projektą ir valdybos ataskaitą visuotiniam susirinkimui;

6) atstovauja bendrovei teisme nagrinėjant ginčus tarp bendrovės ir jos valdybos, valdybos nario, bendrovės administracijos vadovo arba bendrovės atstovo;

7) teikia siūlymus valdybai atšaukti jos priimtus nutarimus, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ar bendrovės įstatams;

8) sprendžia kitus įstatuose, taip pat visuotinio susirinkimo nutarimuose numatytus klausimus.

2. Stebėtojų taryba turi teisę skirti ekspertą (ekspertų grupę) arba prašyti valstybinę finansų instituciją patikrinti ir įvertinti bendrovės buhalterinę-finansinę apskaitą. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali nustatyti limitą lėšų, kurias galima skirti tokių ekspertų darbo apmokėjimui.

3. Stebėtojų tarybos prašoma bendrovės administracija ir valdyba privalo jai pateikti dokumentus, susijusius su bendrovės veikla, taip pat sudaryti sąlygas patikrinti turtą. Stebėtojų tarybos nariai privalo saugoti bendrovės paslaptis, kurias sužinojo atlikdami savo pareigas.

4. Stebėtojų tarybos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi vieną balsą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia pirmininko balsas.

5. Jeigu stebėtojų tarybos narys negali atvykti į posėdį, savo valią – „už“ ar „prieš“ balsuojamą nutarimą, su kurio projektu jis susipažinęs, gali pranešti raštu.

6. Stebėtojų taryba, jeigu jos posėdyje dalyvauja daugiau negu pusė narių, gali priimti nutarimus paprasta posėdžio dalyvių balsų dauguma, išskyrus nutarimus dėl valdybos narių atšaukimo. Tokie nutarimai priimami 2/3 posėdžio dalyvių balsų.

7. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti rengiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Eilinius stebėtojų tarybos posėdžius pagal jų grafiką šaukia įstatų nustatyta tvarka stebėtojų tarybos pirmininkas, o kai jo nėra – pirmininko pavaduotojas. Neeilinius posėdžius jie šaukia, jei to reikalauja ne mažiau kaip 1/3 stebėtojų tarybos narių. Posėdžių skelbimo tvarka nustatoma stebėtojų tarybos darbo reglamente.

8. Stebėtojų tarybos nariai įstatymų nustatyta tvarka atsako už bendrovės ūkinės veiklos pažeidimų nuslėpimą, blogą ūkinės veiklos kontrolę, jei tai sudarė sąlygas valdybai ar administracijai nesilaikyti Lietuvos Respublikos įstatymų ar bendrovės įstatų.

26 straipsnis. Valdybos sudarymas

1. Valdybos narių skaičių, kuris negali būti mažesnis kaip 3, nustato bendrovės įstatai. Valdyba yra kolegialus organas, kurio veiklai vadovauja pirmininkas.

2. Valdybos nariu gali būti skiriamas arba renkamas tik veiksnus fizinis asmuo. Kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo informuoti stebėtojų tarybą, kur ir kokias pareigas jis turi. Bendrovės valdybos nariu negali būti skiriamas arba renkamas:

1) bendrovės arba Lietuvos Respublikoje įregistruotos ją patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos narys, išskyrus 24 straipsnio šeštojoje dalyje numatytą atvejį;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

2) asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus neturi teisės eiti šių pareigų.

Įstatuose taip pat gali būti numatomi papildomi reikalavimai valdybos nariui.

3. Valdybos narius ir jos pirmininką ne daugiau kaip 4 metams skiria stebėtojų taryba, o kai jos nėra, valdybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Specialiąsias akcijas valdanti institucija į valdybą skiria vieną valdybos narį. Valdybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Valdybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai raštu įspėjęs valdybą ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų.

5. Valdyba privalo atsistatydinti ir per 40 dienų sušaukti neeilinį akcininkų susirinkimą (kai bendrovėje nėra stebėtojų tarybos) naujai valdybai išrinkti, jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas nepatvirtino ataskaitos apie bendrovės veiklą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Už darbą valdyboje jos nariams visuotinis akcininkų susirinkimas gali atlyginti (mokėti tantjemas) tik iš grynojo pelno, atsižvelgdamas į šio įstatymo 47 straipsnio ketvirtosios dalies ir 48 straipsnio nuostatas. Valdybos nariai gauna pareiginį atlyginimą tuo atveju, jei jie su bendrove yra sudarę darbo sutartį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

27 straipsnis. Valdybos įgaliojimai ir atsakomybė

1. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdyba gali atstovauti bendrovei teisme, arbitraže bei kitose institucijose. Valdybos ir jos narių įgaliojimus nustato bendrovės įstatai.

2. Valdyba svarsto ir tvirtina:

- 1) įmonės valdymo struktūrą ir pareigybes;
- 2) pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka, ir kandidatūras į jas;
- 3) administracijos vadovo, jo pavaduotojų (direktorių) kandidatūras ir jų pareiginius atlyginimus;

4) administracijos vadovo ir jo pavaduotojų (direktorių) pareiginius nuostatus, įmonės padalinių nuostatus, administracijos darbo reglamentą.

3. Valdyba analizuoja ir aprotuoja administracijos ir revizoriaus (auditoriaus) pateiktą medžiagą apie:

1) gamybinės, techninės, mokslinių tyrimų, konstravimo ir eksperimentinių darbų bei kitos ūkinės veiklos strategiją;

2) gamybos ir valdymo organizavimą;

3) finansinių išteklių kaupimo šaltinius ir naudojimo būdus;

4) bendrovės sandorius;

5) ketvirčių ir metų ūkinės veiklos rezultatus, bendrovės finansinės atskaitomybės projektą, pajamų ir išlaidų sąmatas, pelno paskirstymo projektą, inventorizacijos ir kitus vertybių apskaitos duomenis;

6) revizijų bei audito rezultatus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

4. Valdyba privalo laiku rengti visuotinius akcininkų susirinkimus, sudaryti jų darbotvarkę, pateikti akcininkams bendrovės metinę finansinę atskaitomybę, pelno paskirstymo projektą, ataskaitą apie bendrovės veiklą bei kitą reikiamą informaciją darbotvarkės klausimams svarstyti.

5. Valdyba privalo kviešti į kiekvieną savo posėdį bendrovės administracijos vadovą ir sudaryti jam galimybes susipažinti su informacija darbotvarkės klausimais.

6. Valdybai draudžiama riboti revizoriaus įgaliojimus ar kitaip trukdyti jo darbą.

7. Valdybos sprendimams dėl didesnės kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo vertės ilgalaikio turto dalies pardavimo, perleidimo, nuomos ar įkeitimo, taip pat laidavimo ar garantavimo juo kitų subjektų prievolių įvykdymą reikalingas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas, priimtas ne mažiau kaip 2/3 dalyvaujančiųjų balsų. Tokių sandorių, sudaromų be visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimo, suminė vertė ūkiniais metais negali būti didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo vertės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [I-1533](#), 1996-09-24, *Žin.*, 1996, Nr. 100-2257 (1996-10-16), i. k. 0961010ISTA00I-1533

8. Valdybos pirmininkas ir nariai privalo solidariai atlyginti bendrovei nuostolius, padarytus dėl valdybos nutarimų, priimtų pažeidžiant bendrovės įstatus, šį ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus. Nuo pareigos atlyginti nuostolius atleidžiami tie asmenys, kurie balsavo prieš tokį nutarimą arba nedalyvavo posėdyje jį priimant ir jei per 7 dienas po to, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokį nutarimą, įteikė posėdžio pirmininkui rašytinį protestą. Valdybos nario atsistatydinimas ar pašalinimas iš užimamų pareigų neatleidžia jo nuo padarytų dėl jo kaltės nuostolių atlyginimo. Valdybos narys gali būti atleidžiamas nuo atlyginimo nuostolių, kuriuos jis padarė atlikdamas savo pareigas, jeigu jis rėmėsi bendrovės dokumentais ir kita informacija, kurios tikrumu nebuvo pagrindo abejoti, arba veikė neviršydamas normalios gamybinės ar ūkinės rizikos laipsnio. Ginčai dėl nuostolių atlyginimo sprendžiami teismo.

9. Valdybos pirmininkas ar kitas valdybos narys, administracijos vadovas, negavęs stebėtojų tarybos, o jei jos nėra, – visuotinio akcininkų susirinkimo leidimo, neturi teisės steigti panašia veikla besiverčiančios įmonės (kurios apyvarta pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių sudaro ne mažiau kaip 1/20 bendrovės apyvartos), taip pat nuosavybės teise valdyti, naudoti daugiau kaip 1/3 įstatinio kapitalo (dalies, priklausančios nuosavybės teise) sudarančių akcijų ir jomis disponuoti, būti kitos panašia veikla besiverčiančios įmonės valdybos nariu ar administracijos vadovu arba įmonės, tęsiančios bendrovės gamybos ar paslaugų procesą ir produkcijos realizavimą, valdybos nariu ar administracijos vadovu. Jeigu valdybos narys ar valdybos pirmininkas, ar administracijos vadovas pažeidė šį reikalavimą, tai:

1) jis per 30 dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo turi raštu informuoti bendrovės valdybą ar visuotinį akcininkų susirinkimą apie savo veiklą kitoje įmonėje;

2) jis privalo atsistatydinti iš įmonės valdymo organų, o savo vardu pagal sandorius kitoje įmonėje gautas pajamas perduoti bendrovei;

3) kiekvienas akcininkas per 90 dienų nuo tos dienos, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie valdybos nario ar jos pirmininko arba administracijos vadovo padarytus pažeidimus, turi teisę reikalauti, kad per teismą būtų atlyginta bendrovei padaryta žala, arba kad viskas, ką toks asmuo turėtų gauti pagal sandorius su tokia įmone, būtų perduota bendrovei. Jeigu valdybos pirmininkui, valdybos nariui arba administracijos vadovui, neįvykdžiusiems šios dalies 1 ar 2 punktuose nustatytų reikalavimų, iškeliama teisme civilinė byla dėl žalos atlyginimo bendrovei, tai valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančioms akcijoms atstovaujantis asmuo privalo reikalauti sušaukti neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą ir balsuoti jame už tokio asmens atleidimą iš pareigų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

10. Jeigu šio įstatymo ir bendrovės įstatų nustatytos akcininkų teisės buvo įgyvendintos teisiniu būdu, tai valdybos nariai solidariai atlygina teismo išlaidas ir nuostolius, kuriuos akcininkai turėjo dėl jų teisių ignoravimo.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

11. Valdybos posėdžio šaukimo iniciatyvos teisę turi valdybos pirmininkas, valdybos narys, kurį paskyrė specialiosioms akcijoms atstovaujanti institucija, taip pat valdybos nariai, jeigu tam pritaria daugiau kaip pusė valdybos narių. Valdybos priimti sprendimai yra teisėti, kai už juos balsavo ne mažiau kaip pusė valdybos narių. Valdybos narys, kurį paskyrė specialiosioms akcijoms atstovaujanti institucija, turi veto teisę balsuojant dėl klausimų, kuriuos reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai. Balsuojant dėl kitų klausimų, valdybos narys, kurį paskyrė specialiosioms akcijoms atstovaujanti institucija, balsavimo teisės neturi. Valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdis sprendžia jo materialinės atsakomybės ar personalinius jo darbo bendrovėje klausimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

12. Valdybos nariai privalo saugoti bendrovės paslaptis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

13. Valdyba savo funkcijas atlieka įstatuose nustatytą laiką arba iki bus paskirta ar išrinkta ir pradės dirbti nauja valdyba.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

28 straipsnis. Bendrovės revizorius ir auditorius

1. Bendrovėje, ūkiniam metams pasibaigus, iki visuotinio akcininkų susirinkimo privalo būti patikrinta buhalterinė apskaita ir finansinė atskaitomybė. Tikrina revizorius arba auditorius. Revizoriumi arba auditoriumi gali būti veiksnus fizinis asmuo, turintis kvalifikacijos atestatą, arba įmonė, teikianti buhalterinės apskaitos ar audito paslaugas. Revizorių (auditorių) renka visuotinis akcininkų susirinkimas bendrovės įstatuose nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 4 metų laikui. Revizoriumi (auditoriumi) negali būti renkamas bendrovės darbuotojas, stebėtojų tarybos bei valdybos narys, taip pat akcininkas, turintis daugiau kaip 10 procentų bendrovės akcijų.

2. Revizorius kontroliuoja bendrovės finansinę veiklą. Revizoriaus darbo tvarką nustato jo darbo reglamentas, kurį tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

3. Revizorius privalo:

1) tikrinti bendrovės metinę finansinę atskaitomybę ir kitus buhalterinės-finansinės veiklos dokumentus;

2) atlikti bet kokius bendrovės patikrinimus visuotinio akcininkų susirinkimo, stebėtojų tarybos ar valdybos pavedimu;

3) artimiausiame visuotiniame akcininkų susirinkime ar stebėtojų tarybos posėdyje pranešti apie visus patikrinimų metu nustatytus pažeidimus.

4. Patronuojančios bendrovės revizorius turi teisę tikrinti dukterinę bendrovę.

5. Bendrovės administracija ir valdyba privalo pateikti revizoriui (auditoriui) jo reikalaujamus buhalterinius-finansinius dokumentus.

6. Už darbą revizoriui (auditoriui) bendrovė moka atlyginimą. Jo dydį ar darbo apmokėjimo sąlygas nustato visuotinis akcininkų susirinkimas.

7. Revizorius privalo saugoti bendrovės paslaptis, kurias sužino kontroliuodamas bendrovės veiklą.

8. Bendrovės revizorius įstatymų nustatyta tvarka atsako už nepatenkinamą bendrovės veiklos kontrolę ir veiklos trūkumų slėpimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

29 straipsnis. Administracija

1. Bendrovės ūkinę veiklą organizuoja ir vykdo administracija. Administracijos darbo reglamentą tvirtina valdyba.

2. Administracija dirba vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais, bendrovės įstatais, darbo reglamentu, padalinių bei pareigybių nuostatais, valdybos nutarimais ir administracijos vadovo sprendimais.

3. Bendrovėje turi būti administracijos vadovas ir vyriausiasis finansininkas (buhalteris). Draudžiama derinti administracijos vadovo pareigas su vyriausiojo finansininko pareigomis.

4. Administracijos veiklai vadovauja administracijos vadovas (prezidentas, generalinis direktorius, direktorius). Administracijos vadovu gali būti fizinis asmuo, jei su juo sudaroma darbo sutartis, taip pat fizinis asmuo, turintis patentą teikti vadovavimo paslaugas, arba personalinė įmonė, jei su bet kuriuo iš jų (turinčiu patentą fiziniu asmeniu ar personaline įmone) sudaroma vadovavimo sutartis. Vadovavimo sutartį sudaro bendrovė ir įmonė, kuriai pavedama teikti vadovavimo paslaugas bendrovei, ar fizinis asmuo, turintis patentą teikti vadovavimo

paslaugas. Vadovavimo paslaugas turi teisę teikti personalinė įmonė, kurios pajamos iš tokios veiklos sudaro ne mažiau kaip 60 procentų visų šios personalinės įmonės pajamų per ūkinius metus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Administracijos vadovą skiria ir atleidžia bendrovės valdyba. Administracijos vadovui parinkti valdyba gali organizuoti konkursą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Administracijos vadovo darbo apmokėjimo ir skatinimo tvarką nustato valdyba vadovavimo ar darbo sutartyje. Vadovavimo ar darbo sutartį su administracijos vadovu, turėdamas valdybos įgaliojimus, pasirašo valdybos įgaliotas asmuo. Darbo užmokestį ir skatinimo tvarką administracijos vadovui, kuris yra bendrovės valdybos narys, nustato stebėtojų taryba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

7. Administracijos vadovu negali būti skiriamas asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus neturi teisės eiti tokių pareigų. Administracijos vadovas negali būti kitos įmonės vadovu bei revizoriumi. Jeigu jis tokiu buvo, tai per vieną mėnesį po paskyrimo privalo iš tų pareigų atsistatydinti.

8. Sutartį su administracijos vadovu bendrovės valdyba ar visuotinis akcininkų susirinkimas gali nutraukti vadovaudamiesi šio įstatymo 19 straipsnio trečiosios dalies 3 punkto ar šio straipsnio penktosios dalies nuostatomis Darbo sutarties įstatymo arba vadovavimo sutartyje nustatyta tvarka. Iki sutarties nutraukimo bendrovės valdyba gali apriboti administracijos vadovo įgaliojimus. Apie administracijos vadovo įgaliojimų apribojimą ir terminus bendrovės valdyba ne vėliau kaip per 2 darbo dienas privalo raštiškai informuoti įmonių rejestro tvarkytoją. „

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

9. Vyriausiąjį finansininką (buhalterį) skiria, nustato jo pareiginį atlyginimą ir sudaro darbo sutartį bendrovės valdyba. Kitus administracijos darbuotojus priima į darbą ir sudaro su jais darbo sutartis administracijos vadovas.

10. Administracijos vadovas, vadovaudamasis bendrovės įstatais, valdybos nutarimais ir darbo reglamentu, turi teisę sudaryti bendrovės sandorius. Bendrovės įstatuose gali būti nustatytos veiklos sritys, kuriose savarankiškai veikti ir sudaryti bendrovės sandorius turi teisę administracijos vadovo pavaduotojai. Administracijos vadovas dalyvauja bendrovės valdybos posėdžiuose su patariamąjo balso teise, jeigu jis nėra valdybos narys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

11. Jei administracijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo sudarė sandorį ar atliko kitus neteisėtus veiksmus, viršijusius normalią gamybinę-ūkinę riziką, ir tuo bendrovei padarė žalos (įskaitant ir negautą pelną) arba dėl to šie asmenys gauna tiesioginės ar netiesioginės naudos bendrovės ar kitų jos akcininkų sąskaita, bendrovės akcininkas ar akcininkai turi teisę teismine tvarka reikalauti atlyginti dėl tokio sandorio arba tokių veiksmų jos patirtą žalą (įskaitant ir negautą pelną).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

12. *Neteko galios nuo 1998-04-17*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

V SKIRSNIS BENDROVĖS KAPITALAS

30 straipsnis. Kapitalo sudėtis

1. Bendrovės kapitalas skirstomas į nuosavą ir skolintą. Nuosavas kapitalas formuojamas iš akcijų emisijos kainos ir bendrovės pelno. Skolintas kapitalas susiformuoja platinant išleistas obligacijas, imant kreditus ir kitaip skolinantis lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

2. Nuosavą bendrovės kapitalą sudaro:

- 1) įstatinis kapitalas;
- 2) akcijų priedai (nominalios vertės perviršijimas);
- 3) perkainojimo rezervas;
- 4) privalomasis rezervas;
- 5) paskirstytinieji, nepaskirstytinieji ir kiti įstatymų numatyti rezervai;
- 6) nepaskirstytasis pelnas (nuostolis);
- 7) dotacijos ir negrąžintos subsidijos;

8) atidėtosios išlaidos (einamojo laikotarpio sąnaudų didinimo arba pajamų mažinimo būdu formuojamos išlaidos, numatomos ateinantiems laikotarpiams tam, kad būtų teisingai parodyti tų laikotarpių veiklos rezultatai).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Bendrovės nuosavas kapitalas negali būti mažesnis kaip 3/4 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo. Jeigu bendrovės nuosavas kapitalas tapo mažesnis už įstatinį kapitalą, valdyba per 4 mėnesius nuo metinės ar ketvirtinės finansinės atskaitomybės sudarymo dienos pagal savo kompetenciją privalo tokią būklę ištaisyti arba sušaukti neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą įstatinio kapitalo sumažinimui apsvastyti. Visuotinis akcininkų susirinkimas privalo sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą anuliuodamas akcijas arba sumažindamas akcijų nominalią vertę suma, kuria nuosavas kapitalas tapo mažesnis už įstatinį kapitalą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas pažeidė šio straipsnio 3 dalies reikalavimus ir nepriėmė sprendimo sumažinti įstatinį kapitalą bei atitinkamai pataisyti bendrovės įstatus arba atsisakė svarstyti šį klausimą, valdyba (jei valdyba nesudaryta, – administracijos vadovas) per 15 dienų nuo visuotinio akcininkų susirinkimo, bet ne vėliau kaip per 5 mėnesius nuo metinės ar ketvirtinės finansinės atskaitomybės sudarymo dienos privalo kreiptis į teismą dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo nesumažinti bendrovės įstatinio kapitalo (ar atsisakymo svarstyti šį klausimą) pripažinimo negaliojančiu. Teismui pripažinus negaliojančiu tokį visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą, bendrovės valdyba (jei valdyba nesudaryta, – administracijos vadovas) privalo priimti sprendimą sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą ir atitinkamai pataisyti bendrovės įstatus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

31 straipsnis. Rezervai ir jų sudėtis

1. Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo ir finansinio turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas

parduodamas, nurašomas ar perduodamas valstybei arba savivaldybei. Perkainojimo rezervu negalima mažinti nuostolių. Perkainojimo rezervu gali būti didinamas įstatinis kapitalas 42 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Privalomasis rezervas formuojamas iš grynojo pelno atskaitymų 48 straipsnio penktojoje dalyje nustatyta tvarka ir naudojamas nuostoliams padengti. Mažinant įstatinį kapitalą, privalomasis rezervas gali būti sumažintas išlaikant šio įstatymo 48 straipsnio penktojoje dalyje nurodytą santykį. Privalomojo rezervo skirtumas mažinant įstatinį kapitalą priskiriamas prie ataskaitinio laikotarpio paskirstytinojo rezultato.

3. Kitus rezervus sudaro nepaskirstytinieji ir paskirstytinieji rezervai. Nepaskirstytinieji rezervai sudaromi įstatymo ir bendrovės įstatų nustatyta tvarka konkrečioms tikslams įgyvendinti pervedant dalį ataskaitinio laikotarpio grynojo pelno. Nepaskirstytinieji rezervai sudaromi, mažinami ir naikinami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu ne mažiau kaip 2/3 balsų. Mažinant ir naikinant nepaskirstytinuosius rezervus, tuo dydžiu didinamas įstatinis kapitalas ir proporcingai akcininkų turimų akcijų nominaliai vertei didinama akcijų nominali vertė arba išleidžiamos naujos akcijos.

Paskirstytinieji rezervai sudaromi ir naudojami tik bendrovės įstatuose nustatyta tvarka. Iš šių rezervų gali būti didinamas įstatinis kapitalas, kartu proporcingai akcininkų turimų akcijų nominaliai vertei didinama akcijų nominali vertė arba išleidžiamos naujos akcijos.

4. Šio straipsnio trečiojoje dalyje numatyti rezervai yra sudaromi tik po to, kai yra sudarytas šio straipsnio antrojoje dalyje nustatytas privalomasis rezervas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

32 straipsnis. Akcijos

1. Akcijos yra investicijų vertybiniai popieriai, pažymintys jų savininkų-akcininkų dalyvavimą bendrovės kapitale ir suteikiantys jiems turtines bei neturtines teises. Uždarytų akcinių bendrovių akcijos gali būti materialios (atspausdinti pagal vertybiniams popieriams nustatytus reikalavimus dokumentai) arba nematerialios (įrašai vertybinių popierių sąskaitose). Uždarnosios akcinės bendrovės gali naudoti sertifikatus. Akcinių bendrovių akcijos turi būti nematerialios.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Akcijos nominali vertė turi būti nurodyta litais be jo dalių (centų). Akcijos emisijos kaina turi būti ne mažesnė už jos nominalią vertę.

3. Akcijos skirstomos į rūšis:

- 1) pagal disponavimo būdą – į vardines ir pareikštines;
- 2) pagal suteikiamas teises – į paprastąsias ir privilegijuotąsias.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

4. Uždarnosios akcinės bendrovės akcijos gali būti tik vardinės, jų perdavimo tvarka nustatoma įstatuose. Šios akcijos neregistruojamos Vertybinių popierių komisijoje. Akcinių bendrovių akcijų emisija turi būti įregistruota Vertybinių popierių komisijoje ir jai turi būti atidaryta bendroji sąskaita Lietuvos centriniame vertybinių popierių depozitoriume.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Nematerialios akcijos yra pažymimos įrašais vertybinių popierių sąskaitose, kurias tvarko jas išleidusi akcinė bendrovė arba finansų maklerio įmonė akcijų savininkų vardu. Kiekvienas akcinės bendrovės akcininkas turi teisę pasirinkti, kur turėti vertybinių popierių

sąskaitą – toje akcinėje bendrovėje, kurios akcijų jis turi, ar finansų maklerio įmonėje. Nematerialioms akcijoms netaikomos šio įstatymo 39 straipsnio antrosios, penktosios ir šeštosios dalių nuostatos.

6. Įrašai vertybinių popierių sąskaitose yra nematerialių akcijų nuosavybės teisės įrodymas. Nematerialių akcijų perleidimas pažymimas debetiniu įrašu jų perleidėjo vertybinių popierių sąskaitoje ir kreditiniu įrašu jų įgijėjo sąskaitoje. Sudarydamos sandorį dėl akcijų perleidimo, sandorio šalys jų vertybinių popierių sąskaitas tvarkantiems asmenims turi pateikti sutartį, kurioje turi būti šio straipsnio aštuntosios dalies 2–5 punktuose nurodyti duomenys.

7. Bendrovė arba finansų maklerio įmonė, kurioje yra atidaryta akcininko vertybinių popierių sąskaita, akcininko pageidavimu turi išduoti išrašą iš šios sąskaitos, rodantį akcijų skaičių bei kitą informaciją apie sąskaitoje apskaitytas akcijas.

8. Materialioje akcijoje (sertifikate) turi būti nurodyta:

- 1) pavadinimas „Akcija“ arba „Uždarnosios akcinės bendrovės akcija (sertifikatas)“;
- 2) bendrovės kodas ir pavadinimas;
- 3) nominali vertė;
- 4) numeris (kodas);
- 5) privilegijuotųjų akcijų dividendo dydis ir balsavimo teisė;
- 6) išleidimo į apyvartą data;
- 7) vardinės akcijos savininkas;

8) valdybos pirmininko ir stebėtojų tarybos pirmininko (jei stebėtojų taryba nesudaroma – valdybos pirmininko pavaduotojo) parašai ar jų parašų faksimilinės reprodukcijos.

Informaciją, kuri turi būti pateikta apie nematerialias akcijas vertybinių popierių sąskaitose, nustato norminiai akta, reglamentuojantys vertybinių popierių ir jų cirkuliacijos apskaitą. Sertifikatas gali būti išduotas bet kokiam akcijų kiekiui, nurodant akcijų numerius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

9. Vienos rūšies akcijos pagal jų savininkams suteikiamas teises skirstomos į klases. Skirtingų klasių akcijų suteikiamos teisės turi būti nurodytos bendrovės įstatuose. Visų tos pačios klasės akcijų nominalios vertės turi būti vienodos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

10. Akcijos į apyvartą gali būti išleidžiamos įregistravus bendrovę ar padidinus jos įstatinį kapitalą ir visiškai apmokėjus šias akcijas emisijos kaina.

11. Bendrovei draudžiama išleisti akcijas, kurias galima keisti į obligacijas. Konvertuojamąsias obligacijas (kurias galima keisti į akcijas) bendrovė gali išleisti tik šio įstatymo 43 straipsnio trečiojoje dalyje numatytu atveju. Kitokias, šiame įstatyme nenumatytų rūšių akcijas išleisti draudžiama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

12. Likviduojamos bendrovės akcijų apyvarta leidžiama tik iki jos likvidatorių nustatyto atsiskaitymo su akcininkais termino pabaigos.

33 straipsnis. Nevisiškai apmokėtos akcijos

1. Iki steigiamos bendrovės įregistravimo arba jos įstatinio kapitalo padidinimo ir visiško akcijų apmokėjimo akcijas pasirašęs asmuo neturi teisės perleisti pasirašytų akcijų kitiems asmenims.

2. Nevisiškai apmokėtos materialios akcijos pažymimos laikiniais išrašais iš akcininkų sąrašo (akcininkų registracijos knygos), kuriuose turi būti nurodytas akcininkas, jo pasirašytų akcijų kiekis ir už jas sumokėta pinigų suma ar turtinio įnašo vertė, iki visiškai jos apmokėjimo

trūkstanta pinigų suma ir mokėjimo termino pabaiga. Sumokėjus visą akcijų emisijos kainą, laikinieji išrašai turi būti pakeisti į materialias akcijas (sertifikatus).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Nevisiškai apmokėtos nematerialios akcijos pažymimos įrašu šias akcijas pasirašiusio asmens vertybinių popierių sąskaitoje – nurodama sumokėta už šias akcijas suma, iki visiško jos apmokėjimo trūkstanta suma ir mokėjimo termino pabaiga. Šie duomenys taip pat nurodomi akcininkui išduodamame jo vertybinių popierių sąskaitos išraše.

4. Nevisiškai apmokėtų akcijų cirkuliacija draudžiama.

34 straipsnis. Vardinės ir pareikštinės akcijos

1. Materialios vardinės akcijos savininkas (akcininkas) yra tas fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra nurodytas akcijoje ir įrašytas į bendrovės akcininkų registracijos knygą. Akcininkų registracijos knygoje turi būti įrašyti tokie duomenys apie akcininką: vardas ir pavardė (pavadinimas), adresas (buveinė), turimų akcijų skaičius, akcijų nominali vertė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

2. Materialios vardinės akcijos perleidžiamos kitiems asmenims padarant atitinkamą įrašą akcijoje (sertifikate) – indosamentą. Indosamento formai ir vardinų akcijų savininko identifikavimui taikomos Lietuvos Respublikos vekselių įstatymo 12, 13 ir 16 straipsnių nuostatos.

3. Nematerialios vardinės akcijos savininkas yra fizinis ar juridinis asmuo, kurio vardu atidaryta vertybinių popierių sąskaita. Šioje sąskaitoje įrašytos fizinio ar juridinio asmens turimos vardinės akcijos.

4. Akcinės bendrovės turi teisę vertybinių popierių ir jų cirkuliacijos apskaitą reglamentuojančių norminių aktų nustatyta tvarka gauti iš finansų maklerių įmonių informaciją apie jų tvarkomose sąskaitose apskaitytas tos bendrovės vardines akcijas, akcininkų sąrašus ir duomenis apie juos.

5. Pareikštinės akcijos savininkas yra fizinis ar juridinis asmuo, kurio vardu atidaryta vertybinių popierių sąskaita. Šioje sąskaitoje įrašytos fizinio ar juridinio asmens turimos pareikštinės akcijos. Akcinės bendrovės neturi teisės reikalauti iš finansų maklerio įmonių pranešti jų pareikštinių akcijų savininkų ir teikti duomenų apie juos.

6. Akcinės bendrovės vardinės akcijos gali būti pakeistos į pareikštines arba priešingai, jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas ne mažiau kaip 2/3 balsų tai nutarė ir atitinkamai pakeitė įstatus.

7. Uždarosios akcinės bendrovės įstatuose gali būti nustatoma, jog jos akcijų savininkas gali parduoti ar kitaip perleisti dalį savo akcijų kito asmens nuosavybėn tik gavęs valdybos sutikimą. Sutikimo perleisti akcijas galima neduoti tik tada, kai dalies akcijų perleidimas padidina akcininkų skaičių daugiau negu nustatyta šio įstatymo 2 straipsnio ketvirtojoje dalyje. Apie sutikimą arba draudimą perleisti akciją turi būti pranešta akcininkui per 15 dienų (jei valdyba nesudaryta ir pagal uždarosios akcinės bendrovės įstatus sutikimas perleisti akcijas priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai, – per 40 dienų) nuo jo pareiškimo gavimo dienos. Akcinėms bendrovėms draudžiama varžyti akcijų savininkų teisę šio įstatymo nustatyta tvarka parduoti ar kitaip perleisti akcijas kito asmens nuosavybėn.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

35 straipsnis. Paprastosios ir privilegijuotosios akcijos

1. Paprastosios akcijos sudaro pagrindinę bendrovės akcijų dalį. Privilegijuotųjų akcijų nominali vertė negali būti didesnė kaip 1/3 įstatinio kapitalo. Visų paprastųjų akcijų nominalios vertės turi būti vienodos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Paprastųjų akcijų savininkų turtinės teisės į dividendą ir likviduojamos bendrovės turto dalį gali būti įgyvendintos tik po to, kai yra patenkinti privilegijuotųjų akcijų savininkų reikalavimai. Tik paprastųjų akcijų savininkai turi teisę gauti naujų akcijų, kurios išleidžiamos, kai iš bendrovės paskirstytinų ir nepaskirstytinų rezervų padidinamas įstatinis kapitalas. Jeigu įstatinis kapitalas padidinamas iš akcijų priedų ar perkainojimo rezervo, tai gauti naujų akcijų privilegijuotųjų ir paprastųjų akcijų savininkai turi lygias teises. Keisti (konvertuoti) paprastasias akcijas į privilegijuotąsias yra draudžiama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Bendrovės įstatuose ar akcijų pasirašymo sutartyje paprastųjų akcijų savininkams nustatyti dividendo dydį draudžiama.

4. Privilegijuotųjų akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės, taip pat jų pakeitimo tvarka turi būti nustatyta iš anksto, iki jas parduodant, ir įrašyta bendrovės įstatuose. Dividendo dydis nustatomas procentais skaičiuojant nuo akcijos nominalios vertės. Bendrovės įstatuose turi būti nustatytas konkretus (nekintamas) privilegijuotųjų akcijų dividendo dydis procentais, skaičiuojant nuo akcijos nominalios vertės. Privilegijuotųjų akcijų dividendas negali viršyti didesnio iš šių dydžių: paskutinio ketvirčio Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių vidutinės palūkanų trigubos normos arba paprastųjų akcijų dvigubo dividendo, buvusių visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio bendrovės įstatų ar jų pataisas, kuriose nustatytos šių privilegijuotųjų akcijų turtinės ir neturtinės teisės, dieną.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Jeigu privilegijuotosiose akcijose nurodytam dividendui išmokėti pelno nepakanka, tai visos privilegijuotosios akcijos su skirtingomis dividendo normomis gauna proporcingai mažesnio dydžio dividendą.

6. Privilegijuotosios akcijos gali būti su kaupiamuoju arba nekaupiamuoju dividendu. Tai nustatoma bendrovės įstatuose iš anksto, prieš parduodant akcijas.

7. Privilegijuotųjų akcijų su kaupiamuoju dividendu savininkui garantuojama teisė į šiose akcijose nurodyto dydžio dividendą. Jei pelno nepakanka visam dividendui išmokėti, tai neišmokėta suma turi būti perkelta į kitus ūkinius metus.

8. Privilegijuotųjų akcijų su nekaupiamuoju dividendu savininkams neišmokėtas dividendas ar jo dalis negali būti perkelta į kitus ūkinius metus.

9. Keisdama (konvertuodama) privilegijuotąsias su kaupiamuoju dividendu akcijas į paprastasias, bendrovė turi visiškai atsiskaityti su privilegijuotųjų akcijų savininkais arba įsipareigoti įsiskolinimą padengti kitais ūkiniais metais.

10. Įstatuose gali būti nustatoma, jog privilegijuotųjų akcijų savininkai neturi balsavimo teisės. Jeigu per dvejus ūkinius metus iš eilės bendrovė neišmoka privilegijuotųjų akcijų su kaupiamuoju dividendu be balsavimo teisės savininkams viso nustatyto dividendo, jie įgyja balsavimo teisę. Šią teisę turi akcininkai iki tų ūkinių metų, kuriais buvo visiškai atsiskaityta su jais, pabaigos.

36 straipsnis. Darbuotojų akcijos

1. Darbuotojų akcijos yra bendrovės darbuotojams lengvatinėmis sąlygomis parduotos ar kitaip perduotos vardinės akcijos. Jos gali būti išleidžiamos po to, kai apmokėtos visos akcijos, pasirašytos bendrovės steigimo metu.

2. Darbuotojų akcijų cirkuliacijos sferą bendrovės įstatai gali apriboti, bet ne ilgesniam kaip 3 metų terminui nuo jų išleidimo į apyvartą dienos. Kartu nustatoma, jog akcijos savininkas neturi teisės parduoti ar kitaip perleisti akciją kito asmens, neturinčio teisės įsigyti tokią akciją, nuosavybėn. Pasibaigus cirkuliacijos sferos apribojimo laikui, akcija netenka darbuotojų akcijos statuso.

3. Darbuotojų akcijos emisijos kaina gali būti mažesnė už jos nominalią vertę, jeigu šis skirtumas padengiamas iš darbuotojo atlyginimo (darbo užmokesčio) daromų atskaitymų, kurie darbuotojo pageidavimu kaupiami specialiaame fonde. Draudžiama versti darbuotoją pirkti bendrovės akcijų, taip pat neleidžiami atskaitymai iš darbo užmokesčio apmokėti toms akcijoms, kurių jis nepasirašė.

4. Akcijų paveldėtojai turi teisę pasilikti darbuotojo akciją arba pareikalauti, kad bendrovė šią akciją išpirktų už realią kainą (kursą) arba pakeistų ją į ne darbuotojų akciją.

37 straipsnis. Žemės ūkio produkcijos gamintojų akcijos

1. Žemės ūkio produkcijos gamintojų akcijos yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka lengvatinėmis sąlygomis parduotos akcijos, kurias įsigijo žemės ūkio produkcijos gamintojai (žaliavų tiekėjai arba paslaugų vartotojai), taip pat jų kooperatinės bendrovės (kooperatyvai). Šios akcijos yra paprastosios vardinės akcijos.

2. Šia tvarka įsigytos akcijos žemės ūkio produkcijos gamintojų akcijų statusą įgyja nuo jų įsigijimo dienos, išskyrus atvejus, kai tokios akcijos buvo parduotos arba kitaip perleistos ne žemės ūkio produkcijos gamintojams iki 1994 m. liepos 21 dienos.

3. Žemės ūkio produkcijos gamintojų akcijų cirkuliacijos sritis ribojama. Šių akcijų savininkai turi teisę jas parduoti ar kitaip perleisti tik žemės ūkio produkcijos gamintojams ir jų kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Žemės ūkio produkcijos gamintojų akcijų statusas negali būti keičiamas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

37¹ straipsnis. Specialiosios akcijos

1. Specialiosios akcijos yra paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios valstybei ar savivaldybei papildomų neturtinių teisių. Specialiųjų akcijų statusas gali būti suteiktas (kai valstybė ar savivaldybė atsisako kai kurių neturtinių teisių, kurias joms suteikia 2/3 (3/4) balsų bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime) bet kuriai (bet kurioms) valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančiai akcijai (akcijoms) visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. Šiuo atveju turi būti parduodama daugiau kaip 1/2 valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų ir bendrovės pagrindinė veikla turi atitikti bent vieną veiklos sričių, nustatytų transporto, energetikos, naftos ūkio, ryšių ir komunalinio ūkio sritis reglamentuojančiuose įstatymuose. Be specialiųjų akcijų, valstybei ar savivaldybei gali priklausyti ir suteikiančių mažiau kaip 1/3 (1/4) balsų visuotiniame akcininkų susirinkime paprastųjų vardinių akcijų.

2. Specialiųjų akcijų turtines ir neturtines teises visuotinis akcininkų susirinkimas gali suteikti akcijoms tų bendrovių, kurių pagrindinė veikla atitinka įstatymų reglamentuotų transporto, energetikos, naftos ūkio, ryšių ir komunalinio ūkio sričių veiklą.

3. Specialiųjų akcijų turtinės ir neturtinės teisės turi būti nustatytos bendrovės įstatuose. Kiekvienos šiame straipsnyje nurodytos ūkio srities specialiųjų akcijų neturtinių teisių galiojimo pabaigą Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikimu nustato Seimas. Bendrovės įstatuose specialiųjų akcijų valdytojams turi būti nustatyta teisė:

1) vetuoti visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus, jei svarstomi klausimai susiję su bendrovės akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų, perdavimu (vienu ar keliais etapais),

jei šis akcijų perdavimo apribojimas numatytas akcijų pardavimo ar akcininkų sutartyje arba tai susiję su specialiosios akcijos statusu, bendrovės veiklos sustabdymu, jos reorganizavimu ar likvidavimu, taip pat ir kitais klausimais, kurie gali būti numatyti transporto, energetikos, naftos ūkio, ryšių ir komunalinio ūkio sritis reglamentuojančiuose įstatymuose ar akcininkų sutartyse;

2) pasisakyti kiekvienu visuotiniame akcininkų susirinkime svarstomu klausimu;

3) sušaukti visuotinius akcininkų susirinkimus ir siūlyti susirinkimo darbotvarkei klausimus ir sprendimų projektus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

38 straipsnis. Obligacijos

1. Akcinės bendrovės obligacija yra terminuotas kredito vertybinis popierius, suteikiantis teisę jo savininkui į metines palūkanas ir kitas teises, kurios yra nurodytos obligacijoje arba nutarime išleisti obligacijas. Pasibaigus obligacijos terminui, ji suteikia teisę gauti iš akcinės bendrovės pinigų sumą, lygią obligacijos nominaliai vertei. Obligacijos savininkui metinės palūkanos nemokamos, jeigu taip nurodyta obligacijoje (nutarime išleisti obligacijas). Obligacijos gali būti nematerialios, tada jos pažymimos įrašais jų savininkų vertybinių popierių sąskaitose. Obligacijų ir jų cirkuliacijos apskaitai taikomos 32 straipsnio penktosios- aštuntosios dalių ir 34 straipsnio antrosios ir ketvirtosios dalių nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

2. Akcinėms bendrovėms, kurių įstatinis kapitalas nevysiškai apmokėtas, išleisti obligacijas draudžiama, išskyrus tą atvejį, kai jos platinamos tik šių bendrovių darbuotojams ar akcininkams. Akcinės bendrovės leidžiamų obligacijų nominali vertė negali viršyti apmokėto įstatinio kapitalo, o esant trečiosios šalies garantijoms – negali viršyti apmokėto įstatinio kapitalo ir suteiktų garantijų dydžio sumos.

3. Nutarimą išleisti obligacijas gali priimti visuotinis susirinkimas paprasta balsų dauguma arba valdyba, jei tai numatyta įstatuose.

4. Akcinė bendrovė privalo išpirkti savo obligacijas jų pasirašymo sutartyje nustatyta tvarka ir terminais. Obligacijų savininkas turi tokias pat teises kaip ir kiti akcinės bendrovės kreditoriai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Uždarosioms akcinėms bendrovėms išleisti obligacijas draudžiama.

39 straipsnis. Bendrovės išleistų vertybinių popierių negaliojimas

1. Akcijos yra negaliojančios ir nesuteikia jų savininkams turtinių ar neturtinių teisių, jeigu:

1) buvo išleistos į apyvertą pažeidžiant 32 straipsnio 10 dalies reikalavimus;

2) akcinių bendrovių akcijos nebuvo įregistruotos Vertybinių popierių komisijoje arba akcijos yra išregistruotos (panaikintas jų įregistravimas) įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Jeigu bendrovė pakeitė pavadinimą, vienos rūšies akcijas į kitas, sumažino akcijų nominalias vertes ar akcininkų, turinčių privilegijuotųjų akcijų, teises, tai per 4 mėnesius ji privalo pakeisti ir akcininkų turimas akcijas bei laikinuosius akcininko pažymėjimus arba padaryti juose atitinkamus įrašus. Jeigu per 3 mėnesius nuo viešo paskelbimo arba raštiško pranešimo akcininkai bendrovės valdybai nepateikia akcijų ar laikinųjų akcininko pažymėjimų, tai šie tampa negaliojančiais, o akcijos – deponuojamos.

3. Apie akcijų negaliojimą bendrovė privalo viešai paskelbti.

4. Dėl akcijų negaliojimo bendrovės įstatinis kapitalas nemažinamas, jeigu kitaip nenutaria visuotinis akcininkų susirinkimas.

5. Jeigu bendrovės išleistas vertybinis popierius sugadintas ir apyvirtai netinka, tačiau jį galima identifikuoti, tai savininkui pareikalavus, bendrovė privalo jį pakeisti. Išlaidas, susidariusias dėl vertybinių popierių keitimo, padengia šių vertybinių popierių savininkas.

6. Vietoj pamestų, sunaikintų ar prarastų vertybinių popierių bendrovė išduoda kitus vertybinius popierius Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

40 straipsnis. Akcijų pasirašymas

1. Akcijų pasirašymas yra sutartis tarp bendrovės ir fizinio ar juridinio asmens, kuria viena šalis įsipareigoja pateikti tam tikrą skaičių naujų akcijų, o kita šalis – apmokėti visą pasirašytų akcijų emisijos kainą. Steigiamos uždarnosios akcinės bendrovės akcijų pasirašymo ir bendrovės steigimo sutartis gali būti vienas dokumentas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 09510101STA00I-1144

2. Bendrovės akcijų pasirašymo sutartyje turi būti nurodyta:

- 1) bendrovės pavadinimas;
- 2) steigiamos bendrovės įstatinio kapitalo dydis ar įstatinio kapitalo padidinimo suma;
- 3) visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą padidinti įstatinį kapitalą, data;
- 4) akcinės bendrovės akcijų emisijos ir įstatų įregistravimo datos bei registracijos numeriai;
- 5) akcijų nominalios vertės ir emisijos kainos, išleidžiamų kiekvienos klasės akcijų skaičius ir jų suteikiamos teisės;
- 6) akcijų pasirašymo terminai;
- 7) akcijų apmokėjimo tvarka;
- 8) akcijų skirstymo jas pasirašiusiesiems tvarka, jeigu akcijų pasirašyta daugiau negu numatyta išleisti;
- 9) pasirašančiojo akciją pavardė, vardas (juridinio asmens pavadinimas) ir adresas (buveinė);
- 10) pasirašomų akcijų skaičius pagal klases.

Akcijų pasirašymo sutarties projektą rengia, skelbia ir už duomenų teisingumą atsako steigėjas, o kai bendrovė įregistruota – valdyba. Jeigu asmuo, pasirašęs akciją, nurodė netikslus ar ne visus 9 ir 10 punktuose nurodytus duomenis, akcinė bendrovė gali vienašališkai nutraukti akcijų pasirašymo sutartį ir grąžinti įnašus.

3. Kai akciją pasirašęs asmuo reikalauja, bendrovė (kai bendrovė steigiama – jos steigėjai) per 15 dienų nuo raštiško pareikalavimo dienos privalo sugrąžinti jo įnašus be jokių atskaitymų, jeigu:

- 1) bendrovė buvo steigiama pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus;
- 2) įstatinis kapitalas padidintas pažeidžiant šį įstatymą;
- 3) akcijų pasirašymo sutartyje buvo pateikti neteisingi ar ne visi duomenys, nustatyti šio straipsnio antrosios dalies 1–8 punktuose.

4. Asmuo, pasirašęs akciją, negali atsisakyti savo mokestinių įsipareigojimų bendrovei, o bendrovė negali asmens pasirašymą akcijoms skelbti negaliojančiu po to, kai bendrovė buvo įregistruota arba padidino įstatinį kapitalą.

5. Akcininko pirmumo teisė įsigyti bendrovės naujų akcijų suteikia jam galimybę pasirašyti akcijas, kurių nominali vertė proporcinga jo turimų akcijų nominaliai vertei. Terminas, per kurį akcininkai gali įgyvendinti šią teisę, negali būti trumpesnis kaip 30 dienų. Akcinių bendrovių akcininkai turi teisę Vertybinių popierių komisijos nustatyta tvarka perleisti kitiems asmenims pirmumo teisę įsigyti bendrovės naujų akcijų. Uždarųjų akcinių bendrovių akcininkai turi teisę perleisti pirmumo teisę įsigyti bendrovės naujų akcijų pagal šio įstatymo 34 straipsnio septintosios dalies reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

41 straipsnis. Akcijų apmokėjimas

1. Akcijų apmokėjimas yra jų emisijos kainos apmokėjimas pinigais arba padengimas nepiniginiais (turtiniais) akcininkų įnašais. Nepiniginiais (turtiniais) įnašais gali būti tik tos vertybės, kurios yra nuosavybės teisės objektai ir gali būti ekonomiškai įvertintos. Įnašais negali būti darbai ir paslaugos.

2. Bendrovės išleistos akcijos turi būti visiškai apmokėtos per akcijų pasirašymo sutartyje nustatytą laiką, kuris negali būti ilgesnis kaip 1 metai nuo sutarties pasirašymo dienos. Akcijų pasirašymo sutartyje turi būti nurodyti akcijų apmokėjimo terminai, tarp jų ir pradinio įnašo.

3. Pradiniai įnašai pinigais turi būti ne mažesni kaip 1/4 akcijų emisijos kainos. Nepiniginiai (turtiniai) įnašai už pasirašytas akcijas daromi akcijų pasirašymo sutartyje nustatytais terminais. Jie akcijų pasirašymo sutartyje nustatytu laiku mokami į kaupiamąją sąskaitą, kurioje esančias lėšas bendrovė gali naudoti tik po jos įregistravimo. Jeigu likusi akcijų emisijos kaina apmokama nepiniginiais (turtiniais) įnašais ir šie įnašai daromi dalimis, jie įskaitomi tik po to, kai nustatyta tvarka įvertintas ir patvirtintas paskutinis turtinis įnašas.

Jeigu už kitų laidų (išskyrus pirmosios) akcijas pradiniai įnašai nemokami pinigais, tai tada visa akcijų kaina turtiniais įnašais turi būti padengta iš karto per pradinių įnašų mokėjimo terminą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

4. Nepiniginius (turtinius) įnašus įvertina bendrovės revizorius arba valdybos (steigėjų) paskirtas nepriklausomas ekspertas ar jų komisija. Po to, kai visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino nepiniginių (turtinių) įnašų įvertinimą, akcijos tampa apmokėtomis.

5. Jeigu akcininkas per nustatytą terminą neįmoka įnašų už pasirašytas akcijas, bendrovė turi teisę:

1) praėjus 30 dienų po akcijų apmokėjimo termino pabaigos, realizuoti įsiskolinusio asmens pasirašytas akcijas iš varžytinių arba parduoti už realią kainą (kursą). Jei akcijos parduotos už mažesnę kainą nei asmens, pasirašiusio akcijas, įsiskolinimas bendrovei, tai bendrovė turi teisę pareikalauti iš jo apmokėti skirtumą. Jeigu buvo gauta didesnė suma negu įsiskolinimas, skirtumas turi būti grąžintas šiam asmeniui;

2) pareikalauti iš įsipareigojimų nevykdančio akcininko mokėti akcijų pasirašymo sutartyje numatytus delspinigius ir išieškoti nesumokėtas sumas teismine tvarka. Delspinigiai negali būti mažesni kaip 25 procentai metams, skaičiuojant nuo neįmokėtos sumos.

42 straipsnis. Įstatinio kapitalo didinimas

1. Bendrovės įstatinis kapitalas didinamas, jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas ne mažiau kaip 2/3 balsų nutaria išleisti naujas akcijas arba padidinti išleistų akcijų nominalią vertę ir atitinkamai pakeisti įstatus. Išleisti naujas akcijas arba didinti akcijų nominalią vertę bendrovė gali tik tuomet, kai visiškai apmokėtas jos įstatinis kapitalas (paskutinės laidos akcijų emisijos kaina).

2. Bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo padidinimo registruojami Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka po to, kai pasirašytos akcijos ir surinkti pradiniai įnašai. Jeigu per akcijoms pasirašyti skirtą laiką išplatintos ne visos akcijos, tai visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu keičiami įstatai ir nustatomas įstatinio kapitalo dydis. Šiuo atveju įstatinio kapitalo padidėjimas gali būti ne didesnis kaip išplatintų akcijų nominali vertė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

3. Įstatinis kapitalas laikomas padidintu tik įregistravus bendrovės įstatų pakeitimus Lietuvos Respublikos įmonių rejestre.

4. Jeigu per 12 mėnesių nuo visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą padidinti įstatinį kapitalą, dienos bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo padidinimo Lietuvos Respublikos įmonių rejestre nebuvo įregistruoti, tai kapitalas laikomas nepadidintu. Šiuo atveju įnašai turi būti gražinti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Nutarimas išleisti naujos klasės privilegijuotąsias akcijas gali būti priimamas, jeigu jam pritaria susirinkime dalyvaujantys privilegijuotųjų akcijų, tarp jų ir nesuteikiančių balsavimo teisės, savininkai 2/3 balsų.

43 straipsnis. Įstatinio kapitalo didinimas papildomais įnašais

1. Padidinti bendrovės įstatinį kapitalą papildomais akcininkų ir kitų asmenų įnašais galima tik išleidžiant naujas akcijas. Bendrovei didinant kapitalą papildomais įnašais, valstybė, savivaldybė ar valstybinis socialinis draudimas gali įsigyti jos akcijų už emisijos kainą, lygią akcijos nominaliai vertei, Vyriausybės nustatyta tvarka įskaitant bendrovės įsiskolinimus valstybės, savivaldybės ar valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetams, jeigu bendrovės nuosavas kapitalas nėra mažesnis už jos įstatinį kapitalą ir bendrovės balanse nėra apskaityti nuostoliai. Jei bendrovė iš valstybės ar savivaldybės biudžeto gavo lėšų bendrovės investicinėms programoms finansuoti, bendrovės įstatinis kapitalas turi būti padidintas išleidžiant naujas akcijas, kurios perduodamos valstybei ar savivaldybei.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Nemokiai akcinei bendrovei draudžiama didinti įstatinį kapitalą papildomais įnašais viešai platinant akcijas. Šias akcijas ji gali platinti tik savo akcininkams ir darbuotojams.

3. Jeigu akcinė bendrovė išleido konvertuojamąsias obligacijas, tai jos įstatinis kapitalas gali būti didinamas išleidžiant naujas (konvertuojamųjų obligacijų išleidimo nutarime nurodytos nominalios vertės) akcijas, į kurias galėtų keisti savo konvertuojamąsias obligacijas jų savininkai. Išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, akcininkams turi būti sudaryta pirmumo teisė įsigyti šių obligacijų proporcingai jų turimų akcinės bendrovės akcijų skaičiui, jeigu jos įstatuose nenumatyta kitaip.

4. Jei bendrovėje, kurioje valstybei ar savivaldybei priklauso akcijų, suteikiančių 2/3 (3/4) visų balsų arba daugiau kaip 1/2 ar 1/3 (1/4) visų balsų, yra priimamas sprendimas didinti įstatinį kapitalą iš papildomų įnašų ir po šio sprendimo įgyvendinimo valstybės ar savivaldybės dalis bendrovės įstatiniame kapitale galėtų sumažėti ir valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteiktų atitinkamai mažiau kaip 2/3 (3/4) visų balsų arba ne daugiau kaip 1/2 ar 1/3 (1/4) visų balsų, įstatinis kapitalas papildomais įnašais gali būti didinamas tik Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo nustatyta tvarka, jeigu kiti įstatymai nenustato ko kita.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

44 straipsnis. Įstatinio kapitalo didinimas iš bendrovės lėšų

1. Įstatinis kapitalas gali būti didinamas visuotinio susirinkimo nutarimu iš nepaskirstytojo rezultato, akcijų priedų ar rezervų išleidžiant naujas akcijas, kurios nemokamai perduodamos akcininkams, arba padidinant anksčiau išleistų akcijų nominalias vertes.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

2. Padidinti įstatinį kapitalą visuotinis susirinkimas nutaria vadovaudamasis bendrovės finansine atskaitomybe, sudaryta ne anksčiau kaip prieš 30 dienų.

3. Iš nepaskirstytojo pelno, akcijų priedų ar rezervų draudžiama didinti bendrovės įstatinį kapitalą, kol nepadengti finansinėje atskaitomybėje apskaityti bendrovės nuostoliai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

4. Padidinus įstatinį kapitalą iš bendrovės lėšų, bendrovės įstatų pakeitimai registruojami Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka. Kartu su kitais dokumentais įmonių rejestro tvarkytojui pateikiama ir bendrovės finansinė atskaitomybė (balansas).

5. Kai bendrovė iš nepaskirstytojo pelno, akcijų priedų ar rezervų didina įstatinį kapitalą, akcininkai turi teisę nemokamai gauti naujų akcijų, kurių skaičius būtų proporcingas jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei, išskyrus šio įstatymo 35 straipsnio antrojoje dalyje ir šio straipsnio šeštojoje dalyje numatytus atvejus. Akcijos skiriamos pagal susirinkimo dienos bendrovės akcininkų sąrašą ir tą dieną nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalią vertę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Kai bendrovė iš nepaskirstytojo pelno, akcijų priedų (nominalios vertės perviršijimo) ar rezervų didina įstatinį kapitalą, vykdydama visuotinio akcininkų susirinkimo ar teismo sprendimą ištaisyti įstatinio kapitalo formavimo ar didinimo metu padarytus pažeidimus, proporcingai nuosavybės teise priklausioms akcijoms naujų akcijų nemokamai pirmiausia gauna akcininkai, kurių turtinės teisės buvo pažeistos. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti sprendimą perskirstant akcijas ištaisyti įstatinio kapitalo formavimo ar didinimo metu padarytus pažeidimus, jei akcininkams, kuriems po padaryto pažeidimo nuosavybės teise priklausė daugiau ar didesnės nominalios vertės akcijų nei turėjo priklausyti, visuotinio akcininkų susirinkimo dieną (kai priimamas sprendimas ištaisyti pažeidimą) nuosavybės teise priklauso ne mažiau ar ne mažesnės nominalios vertės akcijų nei reikia pažeidimams ištaisyti ir jei šie akcininkai raštiškai su tokiu sprendimu sutinka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

7. Įregistravusi padidėjusį įstatinį kapitalą, valdyba įstatuose nustatyta tvarka praneša akcininkams apie naujų akcijų įsigijimo tvarką. Jeigu per 6 mėnesius nuo pranešimo dienos akcininkai nepareikalauja akcijų, tai bendrovė turi teisę realizuoti jas visuotinio akcininkų susirinkimo nustatyta tvarka. Jei akcijos nematerialios, tai naujos akcijos įrašomos į vertybinių popierių sąskaitas jas kredituojant.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

8. Naujos akcijos suteikia akcininkams lygias teises su kitais tos pačios klasės akcijas turinčiais akcininkais gauti dividendą už tuos ūkinius metus, kuriais buvo išleistos naujos akcijos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

45 straipsnis. Įstatinio kapitalo sumažinimas

1. Įstatinis kapitalas gali būti sumažinamas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 balsų. Kai bendrovė turi išleidusi skirtingų klasių akcijas, visuotinis akcininkų susirinkimas gali sumažinti įstatinį kapitalą, jeigu tam pritaria atskirų klasių akcijų savininkai (taip pat ir neturintys balsavimo teisės) 2/3 tos klasės akcijų savininkų, dalyvavusių susirinkime, balsų.

2. Įstatinis kapitalas gali būti mažinamas, kad būtų:

1) laisvos bendrovės lėšos visiems akcininkams išmokėtos proporcingai nuosavybės teise jiems priklausančių akcijų nominaliai vertei;

2) panaikintas dėl nuostolių susidaręs bendrovės nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo skirtumas;

3) įvykdytas teismo sprendimas sumažinti įstatinį kapitalą;

4) už įsiskolinimus turtas perduotas valstybės, savivaldybių ar valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetams (tokio dydžio, koku perduodamas turtas buvo įvertintas mažiau už bendrovės balanse apskaitytą buhalterinę jo vertę);

TAR pastaba. 45 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktai galioja iki 2000 m. gruodžio 31 d.

5) Vyriausybės nustatyta tvarka ištaisytos įstatinio kapitalo formavimo ar didinimo metu padarytos klaidos (jei akcininkai, kurių akcijų skaičius mažinamas, su tuo raštiškai sutinka), taip pat kad gamybinės ir inžinerinės infrastruktūros objektai, socialiniai objektai, pastatai (jų dalys) būtų perduoti valstybės ar savivaldybių nuosavybėn jų funkcijoms vykdyti. Šiuo atveju atitinkamai sumažinamas valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, išskyrus atvejus, kai, sumažinus įstatinį kapitalą, valstybei ar savivaldybei, turėjusiai daugiau kaip 1/2 visų balsų, liktų 1/2 ar mažiau kaip 1/2 visų balsų.

TAR pastaba. 45 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktai galioja iki 2000 m. gruodžio 31 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

3. Įstatinis kapitalas gali būti sumažinamas tik šiais būdais:

1) sumažinant akcijų nominalias vertes;

2) anuliuojant akcijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [I-1504](#), 1996-08-22, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2003 (1996-09-06), i. k. 0961010ISTA00I-1504

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Bendrovė, mažindama įstatinį kapitalą, pirmiausia turi anuliuoti savo akcijas. Visų akcijų nominali vertė ar akcijų skaičius visiems akcininkams mažinamas proporcingai, išskyrus šio straipsnio antrosios dalies 3 punkte (jei kitaip nenusprendžia teismas) ir 5 punkte numatytus atvejus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Nutarimas sumažinti įstatinį kapitalą turi būti viešai paskelbtas 3 kartus ne trumpesniais kaip 30 dienų intervalais arba praneštas kiekvienam bendrovės akcininkui ir kreditoriui. Šios taisyklės netaikomos, kai sprendimai priimami pagal šio straipsnio 2 dalies 4 punktą, jei gautas kiekvieno kreditoriaus raštiškas sutikimas.

TAR pastaba. 5 dalies redakcija, galiojanti iki 1997-04-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1504](#), 1996-08-22, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2003 (1996-09-06), i. k. 0961010ISTA00I-1504

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Mažindama įstatinį kapitalą, bendrovė privalo suteikti papildomas savo prievolių įvykdymo garantijas kiekvienam to pareikalavusiam savo kreditoriui.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

7. Dėl įstatinio kapitalo sumažinimo bendrovės įstatų pakeitimai registruojami Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka: ne anksčiau kaip praėjus 6 mėnesiams po pirmojo ir 30 dienų po trečiojo viešo paskelbimo arba 3 mėnesiams po to, kai buvo pranešta visiems akcininkams ir kreditoriams bei buvo suteiktos papildomos garantijos jų pareikalavusiems kreditoriams. Šios taisyklės netaikomos, jei įstatinis kapitalas mažinamas anuliuojant bendrovės akcijas, kurias bendrovė supirko iš grynojo pelno ar nepaskirstytojo pelno arba įsigijo nemokamai. Įstatinis

kapitalas laikomas sumažintu tik įstatų pakeitimus įregistravus Lietuvos Respublikos įmonių rejestre.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

8. Jeigu akcininkai nustatytu laiku nepristato bendrovės valdybai akcijų išimti iš apyvartos ir anuliuoti, tai bendrovės valdyba viešai paskelbia jas negaliojančiomis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

9. Bendrovė, sumažinusi savo įstatinį kapitalą, gali akcininkams grąžinti įnašus ar jų dalį arba atleisti akcininkus nuo dar neįmokėtų įnašų (dalies įnašų) už pasirašytas akcijas (padidinti jau įmokėtų įnašų vertes). Sumažinus įstatinį kapitalą, su akcininkais gali būti atsiskaitoma tik pinigais, jeigu bendrovės įstatuose ar akcijų pasirašymo sutartyje nenustatyta kita tvarka, išskyrus atvejus, kai sprendimai priimami pagal šio straipsnio 2 dalies 4 punktą.

TAR pastaba. 9 dalies redakcija, galiojanti iki 1997-04-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1504](#), 1996-08-22, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2003 (1996-09-06), i. k. 0961010ISTA00I-1504

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

46 straipsnis. Bendrovės teisė supirkti savo akcijas

1. Akcinė bendrovė gali supirkti savo akcijas tik šiais atvejais:

- 1) norėdama išvengti nuostolių dėl didelio akcijų kainos (kurso) kritimo;
- 2) šio įstatymo nustatyta tvarka sumažinus bendrovės įstatinį kapitalą;
- 3) šio įstatymo 36 straipsnio ketvirtosios dalies nustatytu atveju.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

2. Akcijos superkamos visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu. Akcinės bendrovės savų akcijų, įsigyjamų šio straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytam tikslui, nominali vertė kartu su kitomis jau turimomis savomis akcijomis negali būti didesnė kaip 1/10 įstatinio kapitalo.

3. Akcinė bendrovė gali įsigyti savo akcijų iš įstatinio kapitalo tik įstatinio kapitalo mažinimo atveju.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

4. Akcinės bendrovės akcijos, įsigytos pažeidžiant šio straipsnio nuostatas, valstybės institucijos, registruojančios akcijas, nutarimu anuliuojamos ir sumažinamas šios bendrovės įstatinis kapitalas.

5. Akcinė bendrovė, supirkusi savo akcijas, neturi teisės naudotis akcijų suteikiamomis neturtinėmis teisėmis.

6. Uždarajai akcinei bendrovei draudžiama supirkti savo akcijas.

VI SKIRSNIS FINANSAI IR PELNO PASKIRSTYMAS

47 straipsnis. Bendrovės finansiniai ištekliai

1. Bendrovės finansiniai ištekliai formuojami iš vidinių ir išorinių šaltinių. Vidiniais finansavimo šaltiniais gali būti amortizaciniai atskaitymai ir pelnas, išoriniais šaltiniais – įnašai už akcijas, įplaukos už obligacijas, dotacijos ir subsidijos, skolintos ir kitos joms prilygstančios lėšos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Bendrovės valdyba nustato amortizacinių atskaitymų apskaičiavimo metodą ir normatyvus savo neapyvartinių aktyvų susidėvimui atstatyti ir remonto išlaidoms dengti. Šie normatyvai nustatomi atsižvelgiant į bendrovės turto efektyvumo realų kitimą ir negali viršyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų maksimalių ekonominių normatyvų. Pirmą laiko nurašytų (nevisiškai amortizuotų) neapyvartinių aktyvų likutinė (neamortizuota) dalis priskiriama prie bendrovės nuostolių.

3. *Neteko galios 1995-12-30.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

4. Kol bendrovė nesumoka įstatymų nustatytų mokesčių, ji neturi teisės naudoti pelno kitiems tikslams.

48 straipsnis. Pelno paskirstymas

1. Per ūkinius metus uždirbtas grynasis pelnas, kuris yra gaunamas prieš tai atskaičius visus mokesčius, turi būti paskirstytas ne vėliau kaip per 4 mėnesius pasibaigus ūkiniams metams, kai tvirtinama metinė finansinė atskaitomybė visuotiniame akcininkų susirinkime. Nutarime dėl grynojo pelno paskirstymo turi būti nurodyta:

- 1) nepaskirstytasis pelnas (nuostolis) ūkinių metų pradžioje;
- 2) grynasis ūkinių metų rezultatas (pelnas arba nuostolis);
- 3) paskirstytinasis rezultatas (pelnas arba nuostolis);
- 4) pervedimai iš rezervų;
- 5) akcininkų įnašai nuostoliams padengti (jeigu visą ar dalį paskirstytinojo rezultato (nuostolio) nusprendė padengti akcininkai);
- 6) pelno paskirstymas į privalomąjį rezervą;
- 7) pelno paskirstymas į nepaskirstytinąjį rezervą, paskirstytinąjį rezervą ar kitus įstatymų numatytus rezervus;
- 8) pelno paskirstymas dividendams išmokėti;
- 9) kiti pelno paskirstymo atvejai: metinės išmokos (tantjemos) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams, pelno panaudojimas darbuotojų premijoms ir kitiems tikslams;
- 10) nepaskirstytasis rezultatas, perkeliamas į kitus ūkinius metus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

2. Visuotinis akcininkų susirinkimas, skirstydamas paskirstytinąjį rezultatą, turi teisę į jį įtraukti nepaskirstytąjį rezultatą ūkinių metų pradžioje, grynąjį ūkinių metų rezultatą – pelną arba nuostolį, pervedimus iš rezervų, atsižvelgdamas į šio įstatymo kitų straipsnių nuostatas, akcininkų įnašus nuostoliams padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

3. Metiniams išmokėjimams (tantjemos) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams, darbuotojų premijoms ir kitiems tikslams (šio straipsnio pirmosios dalies 9 punktą) gali būti skirta ne daugiau kaip 1/5 grynojo pelno ir ne didesnė pelno dalis, negu skirta dividendams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Premijos darbuotojams iš pelno gali būti išmokamos avansu kiekvieną ketvirtį, jei remiantis einamaisiais ūkinės veiklos rezultatais numatoma gauti pakankamai pelno. Tantjemas stebėtojų tarybos ir valdybos nariams mokėti avansu draudžiama.

5. Jei privalomojo rezervo ir akcijų priedų dydžių suma yra mažesnė kaip 1/10 įstatinio kapitalo, tai atskaitymai į privalomąją rezervą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 1/20 paskirstytino pelno.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, *Žin.*, 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

6. Mokėti dividendus, metinius išmokėjimus (tantjemas) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams, darbuotojams premijas bei kitaip skirstyti ir naudoti pelną draudžiama, jeigu per nustatytus terminus neatsiskaityta su žemės ūkio gamintojais už parduotą produkciją.

7. Jei visuotinis akcininkų susirinkimas per šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatytą terminą atsisako paskirstyti pelną ar nepriima nutarimo dėl pelno paskirstymo, bendrovės valdyba (jei jos nėra, – administracijos vadovas) ne vėliau kaip per 30 dienų po susirinkimo turi paskirstyti pelną pagal šias taisykles:

1) į privalomąją rezervą, paskirstytinusius ar nepaskirstytinusius rezervus paskiriama pelno dalis, kuri buvo panaudota ilgalaikiam materialiajam ir finansiniam turtui įsigyti tais ūkiniais metais, kurių pelnas yra skirstomas;

2) likęs paskirstytinas pelnas skirstomas į dvi lygias dalis: vieną – dividendams, kitą – naujiems ūkiniams metams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

49 straipsnis. Dividendai

1. Dividendas yra akcininkui paskirta pelno dalis, kuri proporcinga jo turimų akcijų nominaliai vertei. Jeigu akcija nevysiškai apmokėta, tai akcininko dividendas mažinamas proporcingai neapmokėtos akcijos kainos daliai. Įstatuose gali būti nustatoma, jog mažinamas ir apmokėtų akcijų dividendas, jeigu už jas baigta mokėti tais ūkiniais metais, už kuriuos skiriamas dividendas.

2. Visuotinio akcininkų susirinkimo paskelbti dividendai yra bendrovės įsipareigojimas akcininkams. Akcininkas turi teisę dividendą išreikalauti iš bendrovės kaip jos kreditorius. Akcininkui išmokėtą dividendą bendrovė gali išieškoti, jeigu akcininkas žinojo ar turėjo žinoti, kad paskelbtasis dividendas yra neteisėtas.

3. Visuotiniam akcininkų susirinkimui draudžiama skelbti ir išmokėti dividendus, jei bendrovė yra nemoki arba jei išmokėjusi dividendus taptų nemoki. Jei bendrovės balanse yra apskaityti nuostoliai, tai visuotinis akcininkų susirinkimas taip pat neturi teisės skelbti ir išmokėti dividendų, kol jie nebus padengti ar dėl to nebus sumažintas įstatinis kapitalas. Sprendimai dėl nuostolių padengimo ar įstatinio kapitalo sumažinimo nuostolių dydžiu ir dividendų skelbimo bei išmokėjimo gali būti priimti tame pačiame susirinkime. Dividendai akcininkams gali būti išmokami tik padengus nuostolius ar sumažinus įstatinį kapitalą nuostolių dydžiu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

4. Bendrovė privalo išmokėti dividendus ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo sprendimo dėl pelno paskirstymo priėmimo dienos, išskyrus šio straipsnio trečiojoje dalyje numatytą atvejį. Dividendus mokėti avansu draudžiama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, *Žin.*, 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666

5. Dividendus bendrovė išmoka pinigais. Jeigu akcininkas neprieštarauja, dividendas jam gali būti išmokėtas bendrovės akcijomis ar kitais vertybiniais popieriais.

6. Dividendą turi teisę gauti tie asmenys, kurie visuotinio susirinkimo, paskelbusio dividendus, dieną buvo bendrovės akcininkai.

VII SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50 straipsnis.

1. Akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės turi pataisyti savo įstatus pagal šį įstatymą ir įregistruoti juos per 9 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka. Per šį laiką neperregistravusios įstatų bendrovės likviduojamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kurių įstatinis kapitalas mažesnis už šio įstatymo nustatytą minimalų dydį, per 2 metus nuo įstatymo paskelbimo turi atitinkamai padidinti bendrovės įstatinį kapitalą. Bendrovės, neįvykdžiusios šio reikalavimo, turi būti reorganizuotos arba likviduotos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

3. Valstybinės ir valstybinės akcinės įmonės, išskyrus valstybines įmones, kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenumato iki 2000 metų nei akcionuoti, nei privatizuoti, taip pat individualios (personalinės) įmonės, kurioms suteiktos juridinio asmens teisės, turi būti reorganizuotos į bendroves Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir per 9 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo įregistruotos Lietuvos Respublikos įmonių rejestre. Nurodytas laikas įmonėms, tęsiančioms privatizavimą pagal Valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymą, skaičiuojamas nuo jų privatizavimo termino pabaigos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi parengti ir iki 1994 m. lapkričio 1 d. pateikti Seimui tvirtinti tokių įmonių sąrašą (nurodant įstatinį kapitalą) ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo projektą.

4. Lietuvos Respublikoje įregistruoto komercinio (akcinio) banko akcijų bendra vertė kitose bendrovėse, išskyrus komercinius (akcinius) bankus ir tiesiogiai bankus aptarnaujančias bendroves, negali būti didesnė kaip 10 procentų banko pagrindinio kapitalo, įregistruoto Lietuvos banke.

5. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 1990, Nr. [24-594](#); 1993, Nr. [52-996](#), Nr. [62-1169](#)) pripažinti netekusiu galios.

6. *Neteko galios 1994-12-31.*

6. Lietuvos Respublikos valstybinių įmonių įstatymas (Žin., 1990, Nr. [30-709](#); 1991, Nr. [4-107](#); 1992, Nr. [30-914](#); 1993, Nr. [31-710](#), Nr. [32-730](#), Nr. [49-963](#), Nr. [52-995](#), Nr. [62-1169](#)) galioja tik valstybinėms įmonėms, kurios įrašytos šio straipsnio trečiojoje dalyje nustatytame įmonių sąraše.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-723](#), 1994-12-21, Žin., 1994, Nr. 102-2050 (1994-12-31), i. k. 0941010ISTA000I-723

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-723](#), 1994-12-21, Žin., 1994, Nr. 102-2050 (1994-12-31), i. k. 0941010ISTA000I-723

Dėl Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-807](#), 1995-02-22, Žin., 1995, Nr. 21-492 (1995-03-10), i. k. 0951010ISTA000I-807
Dėl Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo papildymo

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-878](#), 1995-05-04, Žin., 1995, Nr. 41-993 (1995-05-17), i. k. 0951010ISTA000I-878
Dėl Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 50 straipsnio pakeitimo ir papildymo

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1144](#), 1995-12-20, Žin., 1995, Nr. 107-2393 (1995-12-30), i. k. 0951010ISTA00I-1144
Dėl Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo ir papildymo

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1160](#), 1995-12-28, Žin., 1996, Nr. 1-4 (1996-01-05), i. k. 0951010ISTA00I-1160
Dėl Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 45 straipsnio laikino papildymo

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1504](#), 1996-08-22, Žin., 1996, Nr. 84-2003 (1996-09-06), i. k. 0961010ISTA00I-1504
Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 20, 45 straipsnių pakeitimo ir papildymo laikinasis įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1533](#), 1996-09-24, Žin., 1996, Nr. 100-2257 (1996-10-16), i. k. 0961010ISTA00I-1533
Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 20 ir 27 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-60](#), 1996-12-23, Žin., 1996, Nr. 126-2947 (1996-12-31), i. k. 0961010ISTA0VIII-60
Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 43 straipsnio papildymo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-378](#), 1997-07-02, Žin., 1997, Nr. 69-1739 (1997-07-23), i. k. 0971010ISTAVIII-378
Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 10 ir 11 straipsnių papildymo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-666](#), 1998-03-19, Žin., 1998, Nr. 36-961 (1998-04-17), i. k. 0981010ISTAVIII-666
Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas